

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B****DIREKTIVA VIJEĆA 92/43/EEZ**

od 21. svibnja 1992.

o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore

(SL L 206, 22.7.1992., str. 7.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Council Directive 97/62/EC of 27 October 1997 (*)	L 305	42	8.11.1997.
► <u>M2</u>	Uredba (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. rujna 2003.	L 284	1	31.10.2003.
► <u>M3</u>	Direktiva Vijeća 2006/105/EZ od 20. studenoga 2006.	L 363	368	20.12.2006.
► <u>M4</u>	Direktiva Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013.	L 158	193	10.6.2013.

Koju je izmijenila:

► <u>A1</u>	Akt o pristupanju Austrije, Švedske i Finske	C 241	21	1994.8.29..
► <u>A2</u>	Akt o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i Slovačke Republike i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija	L 236	33	2003.9.23..

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

▼ B**DIREKTIVA VIJEĆA 92/43/EEZ****od 21. svibnja 1992.****o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore****Definicije***Članak 1.*

Za potrebe ove Direktive:

- (a) *očuvanje* znači niz mjera potrebnih za održavanje ili obnovu prirodnih staništa i populacija vrsta divlje faune i flore u povoljnom stanju kako je određeno u točkama (e) i (i);

- (b) *prirodna staništa* znače kopnena ili vodena područja određena geografskim, abiotičkim i biotičkim svojstvima, bilo potpuno prirodna bilo poluprirodna;

- (c) *prirodni stanišni tipovi od interesa Zajednice* znače one tipove unutar područja navedenog u članku 2:
  - i. kojima prijeti nestanak unutar njihovog prirodnog areala;

  - ili

  - ii. imaju mali prirodan areal zbog regresije ili im je područje u prirodi ograničeno;

  - ili

  - iii. sadašnji izraziti primjeri tipičnih karakteristika jedne ili više od devet sljedećih biogeografskih regija: alpske, atlanske, crnomorske, borealne, kontinentalne, makaronezijske, sredozemne, panonske i stepske.

▼ M3**▼ B**

Ovakvi stanišni tipovi su navedeni ili se mogu navesti u Prilogu I.;

- (d) *prioritetni prirodni stanišni tipovi* odnose se na prirodne stanišne tipove kojima prijeti nestanak, a prisutni su na području navedenom u članku 2. i za čije je očuvanje Zajednica posebno odgovorna, s obzirom na razmjere njihovog prirodnog areala koji se nalazi unutar područja navedenog u članku 2.; ovi prioritetni prirodni stanišni tipovi označeni su zvjezdicom (*) u Prilogu I.;

▼B

- (e) *stanje očuvanosti prirodnog staništa* znači zbroj utjecaja koji djeluju na prirodno stanište i njegove tipične vrste koji bi mogli ugroziti njegovu dugoročnu prirodnu rasprostranjenost, strukturu i funkcije kao i dugoročni opstanak njegovih tipičnih vrsta unutar područja navedenog u članku 2.

Stanje očuvanosti prirodnog staništa smatra se „povoljnim” kad:

- su njegov prirodni areal i područja koja pokriva u tom arealu stabilni ili u porastu, i
  - postoji specifična struktura i funkcije potrebne za njegovo dugoročno održavanje i vjerojatno će postojati u predvidivoj budućnosti, i
  - stanje očuvanosti njegovih tipičnih vrsta je povoljno kako je određeno u točki (i);
- (f) *stanište vrste* znači okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim čimbenicima, u kojima vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkoga ciklusa;
- (g) *vrste od interesa Zajednice* odnose se na vrste koje su, unutar područja navedenog u članku 2:
- i. ugrožene, osim onih vrsta kojima je prirodni areal rubni na tom području i koje nisu ugrožene ili osjetljive u zapadnoj palearktičkoj regiji; ili
  - ii. osjetljive, odnosno smatra se vjerojatnim da će u skoroj budućnosti potpasti pod kategoriju ugroženih vrsta ako uzročni čimbenici nastave djelovati; ili
  - iii. rijetke, odnosno s malim populacijama koje trenutačno nisu ugrožene ili osjetljive, ali rizik za to postoji. Vrste se nalaze u ograničenim geografskim područjima ili su u manjem broju raspršene na širem području; ili
  - iv. endemske i zahtijevaju posebnu pozornost zbog posebne prirode njihovih staništa i/ili mogućeg utjecaja njihovog iskorištavanja na njihovo stanište i/ili mogućeg utjecaja njihovog iskorištavanja na njihovo stanje očuvanosti.

Ovakve vrste su navedene ili se mogu navesti u Prilogu II. i/ili Prilogu IV. ili Prilogu V.;

- (h) *prioritetne vrste* odnose se na vrste navedene pod točkama (g) i (i) za čije je očuvanje Zajednica posebno odgovorna s obzirom na razmjere njihovog prirodnog areala koji potpada pod područje navedeno u članku 2.; ove su prioritetne vrste označene zvjezdicom (*) u Prilogu II.;

▼B

- (i) *stanje očuvanosti vrste* znači zbroj utjecaja koji djeluju na tu vrstu, a koji bi mogli ugroziti njezinu dugoročnu rasprostranjenost i brojnost populacija unutar područja navedenog u članku 2;

Stanje očuvanosti smatra se „povoljnim” kad:

- podaci o dinamici populacije određene vrste ukazuju da će se ona dugoročno održati kao vijabilna sastavnica svog prirodnog staništa, i
  - prirodan areal vrste se ne smanjuje niti je vjerojatno da će se smanjiti u predvidivoj budućnosti, i
  - postoji, a vjerojatno će i dalje postojati, dovoljno veliko stanište u kojem će se populacije vrste dugoročno održati;
- (j) *područje* znači geografski određenu površinu čija je granica jasno označena;
- (k) *područje od značaja za Zajednicu* znači područje koje, u biogeografskoj regiji ili regijama kojima pripada, znatno doprinosi održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti prirodnog stanišnog tipa navedenog u Prilogu I. ili neke od vrsta navedenih u Prilogu II. i može također znatno doprinijeti koherentnosti mreže Natura 2000 navedene u članku 3., i/ili znatno doprinosi održavanju biološke raznolikosti unutar dotične biogeografske regije ili regija.

Za široko rasprostranjene životinjske vrste, područja od značaja za Zajednicu odgovaraju mjestima unutar prirodnog areala takvih vrsta koja predstavljaju fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje;

- (l) *posebno područje očuvanja* znači područje od značaja za Zajednicu koje su države članice odredile zakonskim, administrativnim i/ili ugovornim aktom, gdje se potrebne mjere očuvanja primjenjuju radi održavanja ili povrata u povoljno stanje očuvanosti prirodnih staništa i/ili populacija vrsta za koje je to područje određeno;
- (m) *primjerak* znači bilo koju životinju ili biljku, bilo živu ili mrtvu, koja pripada nekoj od vrsta navedenih u Prilogu IV. i Prilogu V., svaki njezin dio ili derivat, kao i na ostalu robu za koju se čini, na temelju popratnog dokumenta, pakiranja, oznake ili etikete, ili na temelju svih drugih okolnosti, da su dijelovi ili derivati životinja ili biljaka tih vrsta;
- (n) *odbor* znači odbor osnovan u skladu s člankom 20.

Članak 2.

1. Cilj ove Direktive je doprinijeti osiguranju biološke raznolikosti putem očuvanja prirodnih staništa i divlje faune i flore na europskom području država članica na koje se Ugovor primjenjuje.

2. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom namijenjene su održavanju ili povratu u povoljno stanje očuvanosti, prirodnih staništa i vrsta divlje faune i flore od interesa Zajednice.

3. Mjere poduzete u skladu s ovom Direktivom uzimaju u obzir gospodarske, socijalne i kulturne potrebe te regionalne i lokalne karakteristike.

Očuvanje prirodnih staništa i staništa vrsta

Članak 3.

1. Koherentna europska ekološka mreža posebnih područja očuvanja osniva se pod nazivom Natura 2000. Ova mreža, sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi navedeni u Prilogu I. i staništa vrsta navedenih u Prilogu II., omogućuje održavanje određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta ili, kad je to potrebno, njihov povrat u povoljno stanje očuvanosti u njihovom prirodnom arealu.

Mreža Natura 2000 obuhvaća područja posebne zaštite koja su države članice klasificirale u skladu s Direktivom 79/409/EEZ.

2. Svaka država članica doprinosi stvaranju mreže Natura 2000 u razmjeru u kojem su na njezinom području zastupljeni prirodni stanišni tipovi i staništa vrsta navedenih u stavku 1. U tu svrhu svaka država članica u skladu s člankom 4. određuje područja kao posebna područja očuvanja, uzimajući u obzir ciljeve utvrđene u stavku 1.

3. Tamo gdje smatraju potrebnim, države članice nastoje unaprijediti ekološku povezanost mreže Natura 2000 održavanjem i gdje je potrebno razvijanjem obilježja krajobraza koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru, kako je navedeno u članku 10.

Članak 4.

1. Na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 1) i relevantnih znanstvenih informacija svaka država članica predlaže popis područja, uz naznaku koji se prirodni stanišni tipovi iz Priloga I. i koje vrste iz Priloga II. prirodno nalaze na tom području. Za široko rasprostranjene životinjske vrste ta područja odgovaraju mjestima unutar prirodne

▼B

rasprostranjenosti takvih vrsta u kojima postoje fizički ili biološki čimbenici bitni za njihov život i razmnožavanje. Za široko rasprostranjene vodene vrste takva područja se predlažu samo gdje postoji područje koje se može jasno odrediti i koje predstavlja fizičke i biološke čimbenike bitne za njihov život i razmnožavanje. Države članice prema potrebi predlažu prilagodbu popisa u svjetlu rezultata nadzora navedenog u članku 11.

Popis se prosljeđuje Komisiji u roku od tri godine od priopćenja ove Direktive, zajedno s informacijama o svakom području. Te informacije uključuju kartu područja, njegovo ime, smještaj, površinu i podatke koji su rezultat primjene kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 1) i to u obliku koji određuje Komisija, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21.

2. Na temelju kriterija utvrđenih u Prilogu III. (Faza 2) i u okviru svake od ►**M3** devet ◀ biogeografskih regija navedenih u članku 1. točki (c) podtočki iii. te cijelog područja navedenog u članku 2. stavku 1., Komisija u dogovoru sa svakom državom članicom sastavlja nacrt popisa područja od značaja za Zajednicu na temelju popisa država članica u kojima se navode područja na kojima se nalaze jedan ili više prioritetnih prirodnih stanišnih tipova ili prioritetnih vrsta.

Države članice čija područja na kojima se nalaze jedan ili više prioritetnih prirodnih stanišnih tipova i prioritetnih vrsta predstavljaju više od 5 % njihova nacionalnog teritorija mogu, u dogovoru s Komisijom, zatražiti slobodniju primjenu kriterija navedenih u Prilogu III. (Faza 2) pri odabiru svih područja od značaja za Zajednicu na njihovom području.

Popis područja odabranih kao područja od značaja za Zajednicu, u kojem su istaknuta ona područja na kojima se nalazi jedan ili više prioritetnih prirodnih stanišnih tipova ili prioritetnih vrsta, Komisija usvaja u skladu s postupkom utvrđenim člankom 21.

3. Popis naveden u stavku 2. mora se sastaviti u roku od šest godina od priopćenja ove Direktive.

4. Kad se područje od značaja za Zajednicu usvoji u skladu s postupkom utvrđenim u stavku 2, dotična država članica ga određuje kao posebno područje očuvanja što je prije moguće, a najkasnije u roku od šest godina, ustanovljujući prioritete u svjetlu značaja tih područja za održavanje ili obnavljanje povoljnog stanja očuvanosti prirodnog stanišnog tipa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. te koherentnosti mreže Natura 2000, u svjetlu prijetnji od pogoršanja ili uništenja kojima su ta područja izložena.

▼B

5. Čim se područje uvrsti na popis naveden u trećoj točki stavka 2. podložan je odredbama članka 6. stavaka 2., 3. i 4.

Članak 5.

1. U iznimnim slučajevima ako Komisija utvrdi da nacionalni popis naveden u članku 4. stavku 1. ne spominje područje u kojem se nalazi prioritetan prirodni stanišni tip ili prioritetna vrsta koje Komisija na temelju relevantnih i pouzdanih znanstvenih informacija smatra bitnim za održavanje tog prioritetnog prirodnog stanišnog tipa ili opstanak te prioritetne vrste, pokreće se postupak bilateralnih savjetovanja između te države članice i Komisije, s ciljem usporedbe znanstvenih podataka koje svaka od njih koristi.

2. Ako po isteku razdoblja savjetovanja, koje ne može biti duže od šest mjeseci, spor ostane neriješen, Komisija Vijeću prosljeđuje prijedlog za odabir tog područja kao područja od značaja za Zajednicu.

3. Vijeće, odlučujući jednoglasno, donosi odluku u roku od tri mjeseca od dana upućivanja prijedloga.

4. Tijekom razdoblja savjetovanja i do donošenja odluke Vijeća, dotično područje je podložno odredbama članka 6. stavka 2.

Članak 6.

1. Za posebna područja očuvanja, države članice utvrđuju potrebne mjere za očuvanje koje prema potrebi uključuju odgovarajuće planove upravljanja, posebno priređene za ta područjima ili integrirane u druge razvojne planove te odgovarajuće zakonske, administrativne ili ugovorne mjere koje odgovaraju ekološkim zahtjevima prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrstama iz Priloga II. koji su prisutni na tim područjima.

2. Države članice poduzimaju odgovarajuće korake kako bi se u posebnim područjima očuvanja izbjeglo pogoršanje prirodnih staništa i staništa vrsta, kao i uznemiravanje vrsta za koje su ta područja određena, u mjeri u kojoj bi takvo uznemiravanje moglo utjecati na ciljeve ove Direktive.

3. Svaki plan ili projekt koji nije izravno povezan s upravljanjem područjem ili potreban za njegovo upravljanje, ali bi na njega mogao imati značajan utjecaj, bilo pojedinačno bilo u kombinaciji s ostalim planovima ili projektima, predmet je ocjene prihvatljivosti utjecaja koje bi mogao imati na ta područje, s obzirom na ciljeve očuvanja područja. U svjetlu zaključaka procjene utjecaja na područje i sukladno odredbama stavka 4., nadležna tijela državne vlasti odobravaju plan ili projekt tek nakon što se uvjere da on neće negativno utjecati na cjelovitost dotičnog područja te, ako je to potrebno, nakon dobivanja mišljenja od šire javnosti.

▼B

4. Ako se, unatoč negativnoj procjeni utjecaja na područje i u nedostatku drugih pogodnih mogućnosti, plan ili projekt ipak moraju provesti zbog imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode, država članica poduzima sve kompenzacijske mjere kako bi osigurala zaštitu koherentnosti mreže Natura 2000. Ona Komisiju izvješćuje o usvojenim kompenzacijskim mjerama.

Kad se u određenom području nalazi prioritetni prirodni stanišni tip i/ili prioritetna vrsta, mogu se razmatrati samo ona pitanja koja se odnose na zdravlje ljudi ili javnu sigurnost, na korisne posljedice od primarnog značaja za okoliš ili, nastavno na mišljenje Komisije, na ostale imperativne razloge prevladavajućeg javnog interesa.

Članak 7.

Obveze koje proizlaze iz članka 6. stavaka 2., 3. i 4. ove Direktive zamjenjuju sve obveze koje proizlaze iz prve rečenice članka 4. stavka 4. Direktive 79/409/EEZ u vezi područja klasificiranih na temelju članka 4. stavka 1. ili slično priznatih prema njezinom članku 4. stavku 2. od datuma provedbe ove Direktive ili datuma klasifikacije ili priznanja od strane države članice u skladu s Direktivom 79/409/EEZ, pod uvjetom da je potonji datum kasniji.

Članak 8.

1. Usporedno s prijedlozima područja koji ispunjavaju uvjete da ih se odredi posebnim područjima očuvanja, u kojima se nalaze prioritetni prirodni stanišni tipovi i/ili prioritetne vrste, države članice prema potrebi Komisiji šalju svoje procjene u vezi sufinanciranja na razini Zajednice, koje smatraju potrebnim za ispunjenje obveza na temelju članka 6. stavka 1.

2. Komisija, u dogovoru sa svakom od dotičnih država članica, utvrđuje za područja od značaja za Zajednicu za koje se traži sufinanciranje, one mjere koje su bitne za održavanje ili povrat u povoljno stanje očuvanosti prioritetnih prirodnih stanišnih tipova i prioritetnih vrsta na dotičnim područjima, kao i ukupne troškove koji proizlaze iz tih mjera.

3. Komisija, u dogovoru s dotičnim državama članicama, procjenjuje financiranje, uključujući i sufinanciranje, potrebno za primjenu mjera navedenih u stavku 2., uzimajući u obzir, između ostalog, zastupljenost prioritetnih prirodnih stanišnih tipova i/ili prioritetnih vrsta na teritoriju države članice te opterećenja koja proizlaze iz tih mjera.

▼ B

4. Prema procjeni iz stavaka 2. i 3., Komisija usvaja, vodeći računa o raspoloživim financijskim sredstvima u okviru odgovarajućih instrumenata Zajednice i prema postupku utvrđenom u članku 21., akcijski okvir mjera rangiranih prema prioritetu koji obuhvaća sufinanciranje kad je područje određeno sukladno članku 4. stavku 4.

5. Mjere koje nisu zadržane u akcijskom okviru zbog nedostatnih sredstava, kao i one koje su uključene u gore navedeni akcijski okvir, ali nisu dobile potrebno sufinanciranje ili su bile samo djelomično sufinancirane, ponovno se razmatraju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21., u kontekstu revizije akcijskog okvira svake dvije godine, a države članice bi ih mogle odgoditi dok se ne provede takva revizija. Ova revizija prema potrebi uzima u obzir novo stanje dotičnog područja.

6. Na područjima u kojima su mjere koje ovise o sufinanciranju odgođene, države članice se uzdržavaju od usvajanja bilo kakvih novih mjera koje bi mogle rezultirati pogoršanjem tih područja.

Članak 9.

Komisija, djelujući u skladu s postupkom utvrđenim u članku 21., periodično ocjenjuje koliko Natura 2000 doprinosi postizanju ciljeva utvrđenih u člancima 2. i 3. U tom kontekstu, može se razmotriti deklasifikacija nekog posebnog područja očuvanja, tamo gdje to opravdavaju prirodne pojave primjećene kao rezultat nadzora predviđenog u članku 11.

Članak 10.

Države članice nastoje, gdje smatraju potrebnim, kod planiranja korištenja zemljišta i razvojne politike, a posebno s ciljem poboljšanja ekološke koherentnosti mreže Natura 2000, potaknuti upravljanje obilježjima krajobraza koja su od najvećeg značaja za divlju faunu i floru.

Takva su obilježja ona koja su, na temelju svoje linearne i kontinuirane strukture (poput obala rijeka ili tradicionalnih sustava za označivanje granica između polja) ili njihove funkcije povezivanja (kao što su jezerca ili šumarci), bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu divljih vrsta.

Članak 11.

Države članice provode nadzor nad stanjem očuvanosti prirodnih staništa i vrsta navedenih u članku 2, s posebnim osvrtom na prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste.

▼ B**Zaštita vrsta***Članak 12.*

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere za uspostavu sustava stroge zaštite životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a) u njihovom prirodnom arealu, zabranjujući:

- (a) sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta u divljini;
- (b) namjerno uznemiravanje tih vrsta, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije;
- (c) namjerno uništavanje ili uzimanje jaja iz divljine;
- (d) oštećivanje ili uništavanje lokaliteta za razmnožavanje ili odmor.

2. Države članice zabranjuju držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu tih vrsta te ponudu na prodaju ili razmjenu primjeraka uzetih iz divljine, osim onih koji su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.

3. Zabrana iz stavka 1. točaka (a) i (b) i stavka 2. odnosi se na sve životne faze životinja na koje se ovaj članak primjenjuje.

4. Države članice uspostavljaju sustav praćenja slučajnog hvatanja i ubijanja životinjskih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a). U svjetlu prikupljenih informacija, države članice poduzimaju podrobija istraživanja ili mjere očuvanja kako bi se osiguralo da slučajno hvatanje i ubijanje nemaju značajan negativan utjecaj na dotične vrste.

Članak 13.

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi uspostavile sustav stroge zaštite biljnih vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (b), zabranjujući:

- (a) namjerno branje, skupljanje, rezanje, vađenje s korijenom ili uništavanje takvih biljaka u njihovom prirodnom arealu u divljini;
- (b) držanje, prijevoz i prodaju ili razmjenu i nudenje na prodaju ili razmjenu primjeraka takvih vrsta uzetih iz divljine, osim onih koje su zakonito uzeti prije provedbe ove Direktive.

2. Zabrane iz stavka 1. točaka (a) i (b) odnose se na sve faze biološkog ciklusa biljaka na koje se ovaj članak primjenjuje.

▼B*Članak 14.*

1. Ako države članice, u svjetlu nadzora predviđenog u članku 11., smatraju potrebnim, poduzimaju mjere kako bi se osiguralo da uzimanje iz divljine primjeraka vrsta divlje faune i flore navedenih u Prilogu V. kao i njihovo iskorištavanje, bude u skladu s njihovim održavanjem u povoljnom stanju očuvanosti.

2. Kad se ovakve mjere smatraju potrebnima, one uključuju nastavak nadzora predviđenog u članku 11. Takve mjere mogu posebno uključiti:

- propise o pristupu određenoj imovini,
- privremenu ili lokalnu zabranu uzimanja primjeraka iz divljine i iskorištavanja određenih populacija,
- reguliranje razdoblja i/ili metoda uzimanja vrsta,
- primjenu, kad se primjerci uzimaju, lovnih i ribolovnih pravila koja vode računa o očuvanju takvih populacija,
- uspostavu sustava dozvola za uzimanje vrsta ili određivanje kvota,
- reguliranje kupovine, prodaje, ponude na prodaju, držanja radi prodaje ili prijevoza radi prodaje vrsta,
- uzgajanje u zatočeništvu životinjskih vrsta kao i umjetno razmnožavanje biljnih vrsta, pod strogo kontroliranim uvjetima, kako bi se smanjilo uzimanje vrsta iz divljine,
- procjenu učinka usvojenih mjera.

Članak 15.

U pogledu hvatanja ili ubijanja vrsta divlje faune navedenih u Prilogu V., točki (a) i u slučajevima u kojima se u skladu s člankom 16. primjenjuju odstupanja u vezi uzimanja, hvatanja ili ubijanja vrsta navedenih u Prilogu IV., točki (a) države članice zabranjuju uporabu svih neselektivnih mjera koje bi mogle uzrokovati lokalni nestanak ili ozbiljno uznemiravanje populacija takvih vrsta, a posebno:

- (a) uporabu sredstava hvatanja i ubijanja navedenih u Prilogu VI. točki (a);
- (b) bilo kakav oblik hvatanja i ubijanja zbog načina prijevoza navedenih u Prilogu VI., točka (b).

▼ B*Članak 16.*

1. Pod uvjetom da ne postoji zadovoljavajuća alternativa i da odstupanje ne šteti održavanju populacija dotičnih vrsta u povoljnom stanju očuvanosti u njihovom prirodnom arealu, države članice mogu odstupiti od odredaba članka 12., 13., 14. i 15. točaka (a) i (b):

- (a) u interesu zaštite divlje faune i flore te očuvanja prirodnih staništa;
- (b) radi sprečavanja ozbiljne štete, posebno na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim tipovima imovine;
- (c) u interesu javnog zdravlja i javne sigurnosti ili zbog ostalih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš;
- (d) za potrebe istraživanja i obrazovanja, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za to potrebnih postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka;
- (e) kako bi dopustile, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje ili držanje određenih primjeraka vrsta navedenih u Prilogu IV., u ograničenom broju koji utvrđuju nadležna državna tijela.

2. Države članice Komisiji svake dvije godine dostavljaju izvješće, u obliku koji odredi odbor, o odstupanjima koja se primjenjuju u skladu sa stavkom 1. Komisija daje mišljenje o tim odstupanjima u roku od najviše 12 mjeseci nakon zaprimanja izvješća i obrazlaže ga odboru.

3. Izvješćima se točno navode:

- (a) vrste koje su predmet odstupanja i razlog odstupanja, uključujući prirodu rizika, s, ako je to potrebno, osvrtom na neprihvaćene alternative i korištene znanstvene podatke;
- (b) sredstva, naprave ili metode dozvoljene za hvatanje ili ubijanje životinjskih vrsta i razlog njihove uporabe;
- (c) okolnosti kada su i gdje su takva odstupanja odobrena;
- (d) tijelo ovlašteno za proglašenje potrebnih uvjeta i provjeru njihovog poštivanja te za odlučivanje koja se sredstva, naprave ili metode mogu koristiti, u kojim granicama, čijim posredstvom, te koje osobe izvršavaju taj zadatak;
- (e) korištene mjere nadzora i dobiveni rezultati.

▼B**Informiranje***Članak 17.*

1. Svakih šest godina od datuma isteka razdoblja utvrđenog u članku 23., države članice izrađuju izvješće o provedbi poduzetih mjera u okviru ove Direktive. To izvješće posebno obuhvaća informacije u vezi mjera očuvanja navedenih u članku 6. stavku 1., kao i procjenu utjecaja tih mjera na stanje očuvanosti prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. te glavne rezultate nadzora iz članka 11. To se izvješće dostavlja Komisiji u obliku koji odredi odbor i dostupno je javnosti.

2. Komisija priprema skupno izvješće utemeljeno na izvješćima iz stavka 1. To izvješće sadrži primjerenu ocjenu postignutog napretka, a posebno doprinosu mreže Natura 2000 postizanju ciljeva utvrđenih u članku 3. Nacrt dijela izvješća koji obuhvaća informacije koje je dala neka država članica upućuje se toj državi članici radi verifikacije. Nakon podnošenja odboru konačne verzije izvješća, Komisija ga objavljuje najkasnije u roku od dvije godine od zaprimanja izvješća navedenih u stavku 1. i prosljeđuje ga državama članicama, Europskom parlamentu, Vijeću te Gospodarskom i socijalnom odboru.

3. Države članice mogu označiti područja određena na temelju ove Direktive putem obavijesti Zajednice koje s tim ciljem oblikuje odbor.

Istraživanje*Članak 18.*

1. Države članice i Komisija potiču potrebno istraživanje i znanstveni rad uzimajući u obzir ciljeve utvrđene u članku 2. i obvezu iz članka 11. One razmjenjuju informacije radi primjerene koordinacije istraživanja koje se provodi na razini država članica i Zajednice.

2. Posebna pozornost poklanja se znanstvenom radu koji je potreban za provedbu članaka 4. i 10., te se potiče prekogranična suradnja u istraživanju.

Postupak izmjene priloga*Članak 19.*

Izmjene potrebne za prilagodbu priloga I., II., III., V. i VI. tehničkom i znanstvenom napretku, usvaja Vijeće kvalificiranom većinom na prijedlog Komisije.

▼B

Izmjene potrebne za prilagodbu Priloga IV. tehničkom i znanstvenom napretku usvaja Vijeće jednoglasno na prijedlog Komisije.

Odbor**▼M2***Članak 20.*

Komisiji pomaže odbor.

Članak 21.

1. Prilikom upućivanja na ovaj članak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ ⁽¹⁾, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.

Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi tri mjeseca.

2. Odbor donosi svoj poslovnik.

▼B**Dopunske odredbe***Članak 22.*

U provedbi odredaba ove Direktive, države članice:

- (a) proučavaju poželjnost reintrodukcije vrsta iz Priloga IV. koje su zavičajne na njihovom području, kada bi to moglo doprinijeti njihovom očuvanju, pod uvjetom da je istraživanje, koje je također uzelo u obzir iskustvo ostalih država članica ili drugih zemalja, ustanovilo da takva reintrodukcija učinkovito doprinosi ponovnom dovođenju vrsta u povoljno stanje očuvanosti i da se provodi tek nakon primjerenih konzultacija sa zainteresiranom javnosti;
- (b) osiguravaju da se namjerna introdukcija u divljinu svih vrsta koje nisu zavičajne na njihovom području uređuje tako da ona ne šteti prirodnim staništima unutar njihovog prirodnog areala niti divljoj zavičajnoj fauni i flori i, ako smatraju nužnim, zabranjuju takvu introdukciju. Rezultati poduzete procjene upućuju se odboru radi njegovog informiranja;
- (c) promiču obrazovanje i opće informiranje o potrebi zaštite vrsta divlje faune i flore i očuvanja njihovih staništa i prirodnih staništa.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za provedbu izvršnih ovlasti dodijeljenih Komisiji (SL L 184, 17.7.1999., str. 23.).

▼B

Završne odredbe

Članak 23.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom, u razdoblju od dvije godine od dana njezina priopćenja. One o tome odmah obaviješćuju Komisiju.
2. Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 24.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼ **M4***PRILOG I.***PRIRODNI STANIŠNI TIPOVI OD INTERESA ZAJEDNICE ČIJE
OČUVANJE ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA
OČUVANJA****Tumačenje**

Smjernice za tumačenje tipova staništa navedene su u Priručniku za tumačenje staništa Europske unije kako ga je odobrio odbor osnovan na temelju članka 20. („Odbor za staništa”) i objavila Europska komisija (*).

Oznaka odgovara oznaci iz ekološke mreže NATURA 2000.

Znak „*” označava prioritetne stanišne tipove.

1. OBALNA STANIŠTA I STANIŠTA S HALOFITIMA**11. Otvoreno more i područja pod utjecajem plime i oseke**

1110 Pješčana dna trajno prekrivena morem

1120 * Naselja posidonije (*Posidonion oceanicae*)

1130 Estuariji

1140 Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke

1150 * Obalne lagune

1160 Velike plitke uvale i zaljevi

1170 Grebeni

1180 Podmorske strukture nastale istjecanjem plinova

12. Morski grebeni i strmci te šljunčane ili kamene plaže

1210 Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima

1220 Višegodišnja vegetacija kamenih obala

1230 Vegetacijom obrasli morski grebeni i strmci atlantskih i baltičkih obala

1240 Mediteranski grebeni i strmci obrasli endemičnim svojnama roda *Limonium* spp.

1250 Vegetacijom obrasli morski grebeni s endemičnom florom makaronezijskih obala

13. Atlantske i kontinentalne slane močvare i slane livade

1310 Muljevite i pjeskovite obale obrasle svojnama roda *Salicornia* i drugim jednogodišnjim halofitima

1320 Sastojine roda *Spartina* (*Spartinion maritimae*)

1330 Atlantske slane livade (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)

1340 * Kontinentalne slane livade

14. Mediteranske i termoatlantske slane močvare i slane livade

1410 Mediteranske sitine (*Juncetalia maritimi*)

1420 Mediteranska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (*Sarcocornetea fruticosi*)

(*) *Priručnik za tumačenje staništa Europske unije*, verzija EUR 15/2 koji je Odbor za staništa donio 4. listopada 1999. i *Izmjene „Priručnika za tumačenje staništa Europske unije radi proširenja EU-a”* (Hab. 01/11b-rev. 1), koji je Odbor za staništa donio 24. travnja 2002. nakon pisanog savjetovanja, Europska komisija, Opća uprava za okoliš

▼ **M4**

- 1430 Halofilno-nitrofilna vegetacija grmova (*Pegano-Salsoletea*)
15. **Slane i sadrene kontinentalne stepe**
- 1510 * Mediteranske slane stepe (*Limonietalia*)
- 1520 * Iberijska vegetacija na sadri (*Gypsophiletalia*)
- 1530 * Panonske slane stepe i slane močvare
16. **Arhipelag, obalne i kopnene vulkanske uzvisine borealnog Baltika**
- 1610 Baltički eskerski otoci s vegetacijom pješćanih, stjenovitih i šljunčanih obala i sublitoralnom vegetacijom
- 1620 Otočići i mali otoci borealnog Baltika
- 1630 * Obalne livade borealnog Baltika
- 1640 Pješćane plaže borealnog Baltika s višegodišnjom vegetacijom
- 1650 Uske uvale borealnog Baltika

2. OBALNE I KONTINENTALNE PJEŠĆANE SIPINE

21. **Morske dine atlantskih, sjevernomorskih i baltičkih obala**
- 2110 Obalne pomične sipine u nastajanju
- 2120 Pomične priobalne sipine s vrstom *Ammophila arenaria* („bijeke dine”)
- 2130 * Nepomične sipine obrasle zaljastom vegetacijom („sive dine”)
- 2140 * Dekalcificirane nepomične sipine s vrstom *Empetrum nigrum*
- 2150 * Atlantske dekalificirane nepomične sipine (*Calluno-Ulicetea*)
- 2160 Sipine s vrstom *Hippophaë rhamnoides*
- 2170 Sipine s vrstom *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
- 2180 Šumom obrasle sipine atlantske, kontinentalne i borealne regije
- 2190 Vlažna uleknuća sipina
- 21A0 „Machairs” (* u Irskoj)
22. **Primorske sipine mediteranske obale**
- 2210 Nepomične sipine na plažama obrasle vegetacijom sveze *Crucianellion maritimae*
- 2220 Sipine s vrstom *Euphorbia terracina*
- 2230 Travnjaci reda *Malcolmietalia* na sipinama
- 2240 Travnjaci na sipinama s jednogodišnjom vegetacijom reda *Brachypodietalia*
- 2250 * Obalne sipine sa svojama roda *Juniperus* spp.
- 2260 Tvrđolisne makije *Cisto-Lavenduletalia* na sipinama
- 2270 * Šumom prekrivene sipine s pinijom *Pinus pinea* i/ili primorskim borom *Pinus pinaster*

▼ **M4**

23. **Stare i dekalificirane kontinentalne sipine**
- 2310 Suhe pješčane vrištine sa svojnama roda *Calluna* i *Genista*
- 2320 Suhe pješčane vrištine sa svojnama roda *Calluna* i vrstom *Empetrum nigrum*
- 2330 Kontinentalne sipine s otvorenim travnjacima i svojnama roda *Corynephorus* i *Agrostis*
- 2340 * Kontinentalne panonske sipine

3. SLATKOVODNA STANIŠTA

31. **Stajačice**
- 3110 Oligotrofne vode koje sadrže vrlo malo minerala u pješčanim nizinama (*Littorelletalia uniflorae*):
- 3120 Oligotrofne vode koje sadrže vrlo malo minerala uglavnom u pješčanim nizinama zapadnog Mediterana, sa svojnama roda *Isoetes* spp.
- 3130 Oligotrofne do mezotrofne stajačice s vegetacijom *Littorelletea uniflorae* i/ili Isoëto-Nanojuncetea
- 3140 Tvrdi oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim svojnama parožina *Chara* spp.
- 3150 Prirodna eutrofna jezera s vegetacijom sveze *Hydrocharition* ili *Magnopotamion*
- 3160 Prirodna distrofična jezera i lokve
- 3170 * Mediteranske povremene lokve
- 3180 * Povremena krška jezera (*Turloughs*)
- 3190 Jezera u sadrenom kršu
- 31A0 * Naselja lotusa na transilvanijskim vrućim izvorima
32. **Tekućice - dijelovi vodotoka s prirodnom i poluprirodnom dinamikom (manja, srednja i velika korita) gdje kvaliteta vode ne pokazuje značajna pogoršanja**
- 3210 Feno-skandinavske prirodne rijeke
- 3220 Planinske rijeke i zeljasta vegetacija uz njihove obale
- 3230 Drvenasta vegetacija s kebračem *Myricaria germanica* uz planinske rijeke
- 3240 Drvenasta vegetacija sa sivkastom vrbom *Salix eleagnos* uz planinske rijeke
- 3250 Mediteranski stalni riječni tokovi s vrstom *Glaucium flavum*
- 3260 Vodni tokovi od ravničarske do planinske razine s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*
- 3270 Rijeke muljevitih obala s vegetacijom *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.
- 3280 Mediteranski stalni riječni tokovi s vegetacijom sveze *Paspalo-Agrostidion* zastirani sastojinama roda *Salix* i vrste *Populus alba*
- 3290 Mediteranski povremeni riječni tokovi s vegetacijom sveze *Paspalo-Agrostidion*
- 32A0 Sedrene barijere krških rijeka u dinarskim alpama

▼ **M4**

4. VRIŠTINE UMJERENOG POJASA

- 4010 Sjevernoatlantske vlažne vrištine s vrstom *Erica tetralix*
- 4020 * Umjerene atlantske vlažne vrištine s vrstom *Erica ciliaris* i *Erica tetralix*
- 4030 Europske suhe vrištine
- 4040 * Atlantske suhe vrištine s vrstom *Erica vagans*
- 4050 * Endemske makaronezijske vrištine
- 4060 Planinske i Borealne vrištine
- 4070 * Klekovina bora krivulja (*Pinus mugo*) s dlakavim pjenišnikom (*Rhododendron hirsutum*)
- 4080 Subarktička makija sa svojatama roda *Salix* spp. –
- 4090 Endemske oromediteranske vrištine sa štipavcem
- 40A0 * Subkontinentalna peripanonska makija
- 40B0 Šikare vrste *Potentilla fruticosa* u Rodopima
- 40C0 *Pontsko-sarmatske listopadne šikare

5. TVRDOLISNE MAKIJE (MATORRAL)

- 51. **Grmolike sastojine submediteranskog i umjerenog pojasa**
- 5110 Postojane kserotermofilne sastojine s vrstom *Buxus sempervirens* na kamenitim kosinama (*Berberidion* p.p.)
- 5120 Planinske sastojine vrste *Cytisus purgans*
- 5130 Sastojine obične borovice *Juniperus communis* na vrištinama ili vapnenačkim travnjacima
- 5140 * Sastojine vrste *Cistus palhinhae* na primorskim vlažnim vrištinama
- 52. **Mediteranske šumolika tvrdolisna makija**
- 5210 * Šumolika tvrdolisna makija sa svojatama roda *Juniperus* spp.
- 5220 * Šumolika tvrdolisna makija sa svojatama roda *Zyziphus*
- 5230 * Šumolika tvrdolisna makija s lovorom *Laurus nobilis*
- 53. **Termomediteransko i predstepsko šipražje**
- 5310 Šikare lovora *Laurus nobilis*
- 5320 Niske sastojine svojti roda *Euphorbia* uz grebene i strmce
- 5330 Termomediteranska i predpustinjska makija
- 54. **Frigana**
- 5410 Zapadnomediteranska frigana na vrhovima klifova (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*)
- 5420 Frigane vrste *Sarcopoterium spinosum*
- 5430 Endemske frigane *Euphorbio-Verbascion*

▼ **M4**

6. PRIRODNI I POLUPRIRODNI TRAVNJACI

61. **Prirodni travnjaci**

- 6110 * Travnjaci na vapnenačkom kamenjaru ili bazofilni travnjaci *Alyso-Sedion albi*
- 6120 * Sui pješćani vapnenački travnjaci
- 6130 Travnjaci *Violetalia calaminariae* na kalaminskoj podlozi
- 6140 Silikatni travnjaci vrste *Festuca eskia* u Pirinejima
- 6150 Silikatni alpski i borealni travnjaci
- 6160 Oroiberijski travnjaci vrste *Festuca indigesta*
- 6170 Planinski i predplaninski vapnenački travnjaci
- 6180 Makaronezijski mezofilni travnjaci
- 6190 Panonski kamenjarski travnjaci (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

62. **Poluprirodni suhi travnjaci i grmoliki facijes**

- 6210 Poluprirodni suhi travnjaci i grmoliki facijes na vapnenačkoj podlozi (*Festuco-Brometalia*) (*važni lokaliteti za kaćune)
  - 6220 * Pseudostepe s travama i jednogodišnjim svojama *Thero-Brachypodietea*
  - 6230 * Travnjaci tvrdaće *Nardus* bogati vrstama na silikatnoj podlozi u brdskom pojasu (i brežuljkastom pojasu kontinentalne Europe)
  - 6240 * Subpanonski stepski travnjaci
  - 6250 * Panonski stepski travnjaci na praporu
  - 6260 * Panonske pješćane stepe
  - 6270 * Fenoskandinavski nizinski suhi do srednje vlažni travnjaci bogati vrstama
  - 6280 * Nordijske alvarske i predkambrijske zaravni od vapnenačkih stijena
  - 62A0 Istočni submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneratalia villosae*)
  - 62B0 * Serpentinofilni travnjaci na Cipru
  - 62C0 * Pontsko-sarmatske stepe
  - 62D0 Oromezijski acidofilni travnjaci
63. **Tvrđolisne šume s ispašom (deheze)**
- 6310 Deheze sa zimzelenom vegetacijom *Quercus* spp.
64. **Poluprirodne vlažne livade visokih zeleni**
- 6410 Livade Molinia na vapnenačkom, tresetnom ili glineno-muljevitoj tlu (*Molinion caeruleae*)
  - 6420 Mediteranske livade visokih zeleni *Molinio-Holoschoenion*

▼ **M4**

- 6430 Hidrofilne rubne ravničarske, planinske i alpske zajednice visokih zeleni
- 6440 Aluvijalne livade *Cnidion dubii* u riječnim dolinama
- 6450 Aluvijalne livade borealnih šuma četinjača
- 6460 Tresetasti travnjaci *Troodos*
- 65. **Mezofilni travnjaci**
- 6510 Nizinske livade košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6520 Planinske livade košanice
- 6530 * Fenoskandinavske šumovite livade
- 6540 Submediteranski travnjaci sveze *Molinio-Hordeion secalini*

7. CRETOVI

- 71. **Kiseli cretovi sa svojama roda *Sphagnum***
- 7110 *Aktivni nadignuti cretovi
- 7120 Degradirani nadignuti cretovi kod kojih je moguća prirodna obnova
- 7130 Kompleksni cretovi (* ako su aktivni)
- 7140 Prijelazni cretovi
- 7150 Depresije na tresetnoj podlozi *Rhynchosporion*
- 7160 Fenoskandivanski mineralni izvori i izvorski ritovi
- 72. **Vapnenački bazofilni cretovi**
- 7210 * Bazofilni cretovi s vrstama *Cladium mariscus* i *Caricion davallianae*
- 7220 * Sedrotvorni izvori (*Cratoneurion*)
- 7230 Bazofilni cretovi
- 7240 * Planinske pionirske sastojine sveze *Caricion bicoloris-atrofuscuae*
- 73. **Borealni cretovi**
- 7310 * Aapa cretovi
- 7320 * Palsa cretovi

8. STJENOVITA STANIŠTA I ŠPILJE

- 81. **Točila**
- 8110 Silikatna točila na razinama od planinskih do snježnih (*Androsacetalia alpinae* i *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Vapnenačka točila na razinama od planinskih do snježnih (*Thlaspietea rotundifolii*)
- 8130 Zapadnomediteranska i termofilna točila
- 8140 Istočnomediteranska točila
- 8150 Silikatna točila srednjoeuropskih visoravni
- 8160 * Srednjoeuropska vapnenačka točila na brdskim i planinskim razinama

▼ **M4**

82. **Stjenoviti obronci s hazmofitskom vegetacijom**
- 8210 Obronci vapnenačkih stijena s hazmofitskom vegetacijom
- 8220 Obronci silikonskih stijena s hazmofitskom vegetacijom
- 8230 Silikonske stijene s pionirskom vegetacijom *Sedo-Scleranthion* ili *Sedo albi-Veronicion dillenii*
- 8240 * Vapnenačke ploče
83. **Ostala staništa na stijenama**
- 8310 Špilje i jame zatvorene za javnost
- 8320 Polja lave i prirodne špilje/jame u lavi
- 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje
- 8340 Stalni ledenjaci

9. ŠUME

Prirodna i doprirodna šumska vegetacija zavičajnih vrsta koja tvori šumske sastojine visokog drveća s tipičnim prizemnim slojem i zadovoljava sljedeće kriterije: rijetka je ili reliktna i/ili udomljuje vrste od interesa za Zajednicu

90. **Šume borealne Europe**
- 9010 * Zapadne tajge
- 9020 * Fenoskandinavske polusjeverne prirodne stare širokolisne listopadne šume (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* ili *Ulmus*) bogate epifitima
- 9030 * Prirodne šume prvog nasljednog stupnja na vulkanskoj obali
- 9040 Nordijske subalpske/subarktičke šume s vrstom *Betula pubescens subsp. czerepanovii*
- 9050 Fenoskandinavske šume bogate travama s vegetacijom *Picea abies*
- 9060 Šume četinjače koje se nalaze na ili su povezane s glaciofluvijalnim eskerima
- 9070 Fenoskandinavski šumoviti pašnjaci
- 9080 * Fenoskandinavske listopadne močvarne šume
91. **Šume europskog umjerenog pojasa**
- 9110 Bukove šume *Luzulo-Fagetum*
- 9120 Atlanske acidofilne bukove šume s vegetacijom *Ilex*, a ponekad i *Taxus* u zoni grmlja (*Quercion robori-petraeae* ili *Ilici-Fagenion*)
- 9130 Bukove šume *Asperulo-Fagetum*
- 9140 Srednjoeuropske subalpske bukove šume sa svojama roda *Acer* i planinskom kiselicom *Rumex arifolius*
- 9150 Srednjoeuropske šume bukve *Cephalanthero-Fagion* na vapnencu
- 9160 Subatlantske i srednjoeuropske hrastove ili hrastovo-grabove šume *Carpinion betuli*

▼ **M4**

- 9170 Hrastovo-grabove šume *Galio-Carpinetum*
- 9180 * Šume *Tilio-Acerion* na obroncima, točilima i u klancima
- 9190 Stare hrastove acidofilne šume s lužnjakom *Quercus robur* na pješčanim nizinama
- 91A0 Stare šume hrasta kitnjaka sa svojama roda *Ilex* i *Blechnum* na Britanskim otocima
- 91B0 Termofilne šume vrste *Fraxinus angustifolia*
- 91C0 * Kaledonske šume
- 91D0 * Cretne šume
- 91E0 * Aluvijalne šume s vrstama *Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91F0 Obalne miješane šume *Quercus robur*, *Ulmus laevis* i *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia*, duž velikih rijeka (*Ulmenion minoris*)
- 91G0 * Panonske šume s vrstama *Quercus petraea* i *Carpinus betulus*
- 91H0 * Panonske šume s vrstom *Quercus pubescens*
- 91I0 * Europsko-sibirske stepске šume sa svojama roda *Quercus* spp.
- 91J0 * Šume *Taxus baccata* Britanskih otoka
- 91K0 Ilirske šume *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)
- 91L0 Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*)
- 91M0 Panonsko-balkanske šume kitnjaka i sladuna
- 91N0 * Vrištine panonskih kopnenih pješčanih sipina (*Junipero-Populetum albae*)
- 91P0 Jelova šuma (*Abietetum polonicum*)
- 91Q0 Kalcikolne šume *Pinus sylvestris* zapadnih Karpata
- 91R0 Dinarske šume škotskog bora (*Genisto januensis-Pinetum*) na dolomitu
- 91S0 * Zapadnopontske bukove šume
- 91T0 Srednjoeuropske šume škotskog bora, bogate lišajevima
- 91U0 Borove šume sarmatske stepe
- 91V0 Dacijske bukove šume (*Symphyto-Fagion*)
- 91W0 Mezijske bukove šume
- 91X0 * Dobrudžanske bukove šume
- 91Y0 Dacijske hrastove i grabove šume
- 91Z0 Mezijske šume srebrne lipe
- 91AA * Istočne šume bijelog hrasta
- 91BA Mezijske šume srebrne jele
- 91CA Šume škotskog bora planinskog vijenca Balkana i Rodopa

▼ **M4**

92. **Mediteranske listopadne šume**
- 9210 * Apeninske bukove šume s tison *Taxus* i božikovinom *Ilex*
- 9220 * Apeninske bukove šume s običnom jelom *Abies alba* i bukove šume s vrstom *Abies nebrodensis*
- 9230 Galicijsko-portugalske hrastove šume s lužnjakom *Quercus robur* i vrstom *Quercus pyrenaica*
- 9240 Iberijske šume vrste *Quercus faginea* i *Quercus canariensis*
- 9250 Šume vrste *Quercus trojana*
- 9260 Šume vrste *Castanea sativa*
- 9270 Grčke bukove šume s vrstom *Abies borisii-regis*
- 9280 Šume vrste *Quercus frainetto*
- 9290 Šume vrsta roda *Cupressus* (*Acero-Cupression*)
- 92A0 Galerije bijele vrbe *Salix alba* i bijele topole *Populus alba*
- 92B0 Obalne sastojine na povremenim mediteranskim vodotocima s vrstom *Rhododendron ponticum*, svojatama roda *Salix* i drugima
- 92C0 Šume vrste *Platanus orientalis* i *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)
- 92D0 Južne priobalne galerije i šikare (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion tinctoriae*)
93. **Mediteranske tvrdolisne šume**
- 9310 Egejske šume vrste *Quercus brachyphylla*
- 9320 Šume masline i rogača (*Olea* i *Ceratonia*)
- 9330 Šume vrste *Quercus suber*
- 9340 Vazdazelene šume česmine *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*
- 9350 Šume vrste *Quercus macrolepis*
- 9360 * Makaronezijske lovorolisne šume (*Laurus*, *Ocotea*)
- 9370 * Šumarci palmi iz roda *Phoenix*
- 9380 Šume božikovine *Ilex aquifolium*
- 9390 * Makija i niska šumska vegetacija s vegetacijom *Quercus alnifolia*
- 93A0 Šumovita područja s vrstom *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidiae-Quercetum infectoriae*)
94. **Brdske šume četinjača umjerenog pojasa**
- 9410 Acidofilne šume *Picea* na razinama od planinskih do alpskih (*Vaccinio-Piceetea*)
- 9420 Alpske šume *Larix decidua* i/ili *Pinus cembra*
- 9430 Predplaninske i planinske šume vrste *Pinus uncinata* (* ako rastu na sadri ili vapnencu)

▼ M4

- 95. **Mediteranske i makaronezijske brdske šume četinjača**
- 9510 * Južnoapeninske šume vrste *Abies alba*
- 9520 Šume vrste *Abies pinsapo*
- 9530 * (Sub-) mediteranske borove šume s endemičnim crnim borom
- 9540 * Mediteranske borove šume s endemičnim primorskim borom
- 9550 Kanarske šume endemičnih borova
- 9560 * Endemične šume sa svojama roda *Juniperus* spp.
- 9570 * Šume s vrstom *Tetraclinis articulata*
- 9580 * Mediteranske šume tise *Taxus baccata*
- 9590 * Šume *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*)
- 95A0 Borove šume visokog oromediteranskog područja

▼ **M4***PRILOG II.***ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZA ZAJEDNICU ČIJE
OČUVANJE ZAHTIJEVA ODREĐIVANJE POSEBNIH PODRUČJA
OČUVANJA****Tumačenje**

(a) Prilog II. proizlazi iz Priloga I. radi uspostave konzistentne mreže posebnih područja očuvanja.

(b) Vrste navedene u ovom Prilogu označuju se:

— imenom vrste ili podvrste, ili

— svim vrstama koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice „spp.” nakon imena porodice ili roda određuje sve vrste koje pripadaju toj porodici ili rodu.

(c) Simboli

Zvjezdica (*) prije imena vrste označava prioritetnu vrstu.

Većina vrsta navedenih u ovom Prilogu također je navedena u Prilogu IV. Kad se vrsta pojavljuje u ovom Prilogu, a ne pojavljuje se ni u Prilogu IV. ni u Prilogu V., iza naziva vrste slijedi simbol (o); kad se vrsta pojavljuje u ovom Prilogu i u Prilogu V., ali se ne pojavljuje u Prilogu IV., iza naziva vrste slijedi simbol (V).

(a) **ŽIVOTINJE***KRALJEŽNJACI*

SISAVCI	GLODAVCI (RODENTIA)
INSECTIVORA	Gliridae
Talpidae	<i>Myomimus roachi</i>
<i>Galemys pyrenaicus</i>	Sciuridae
CHIROPTERA	* <i>Marmota marmota latirostris</i>
Rhinolophidae	* <i>Pteromys volans (Sciuropterus russicus)</i>
<i>Rhinolophus blasii</i>	<i>Spermophilus citellus (Citellus citellus)</i>
<i>Rhinolophus euryale</i>	* <i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Castoridae
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	<i>Castor fiber</i> (osim estonskih, latvijskih, litavskih, finskih i švedskih populacija)
<i>Rhinolophus mehelyi</i>	
Vespertilionidae	Cricetidae
<i>Barbastella barbastellus</i>	<i>Mesocricetus newtoni</i>
<i>Miniopterus schreibersii</i>	Microtidae
<i>Myotis bechsteinii</i>	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
<i>Myotis blythii</i>	<i>Microtus cabrerai</i>
<i>Myotis capaccinii</i>	* <i>Microtus oeconomus arenicola</i>
<i>Myotis dasycneme</i>	* <i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Myotis emarginatus</i>	<i>Microtus tatricus</i>
<i>Myotis myotis</i>	
Pteropodidae	Zapodidae
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	<i>Sicista subtilis</i>

▼ **M4**

CARNIVORA

Zvijeri

- * *Alopex lagopus*
- * *Canis lupus* (osim estonske populacije; grčke populacije: samo one južno od 39. paralele; španjolske populacije: samo one južno od Duera; latvijske, litavske i finske populacije)

Ursidae

- * *Ursus arctos* (osim estonskih, finskih i švedskih populacija)

Mustelidae

- * *Gulo gulo*
- Lutra lutra*
- Mustela eversmannii*
- * *Mustela lutreola*
- Vormela peregusna*

Felidae

- Lynx lynx* (osim estonskih, latvijskih i finskih populacija)
- * *Lynx pardinus*

Phocidae

- Halichoerus grypus* (V)
- * *Monachus monachus*
- Phoca hispida botnica* (V)
- * *Phoca hispida saimensis*
- Phoca vitulina* (V)

ARTIODACTYLA

Jeleni (Cervidae)

- * *Cervus elaphus corsicanus*
- Rangifer tarandus fennicus* (o)

Bovidae

- * *Bison bonasus*
- Capra aegagrus* (prirodne populacije)
- * *Capra pyrenaica pyrenaica*
- Ovis gmelini musimon* (*Ovis ammon musimon*) (prirodne populacije – Korzika i Sardinija)
- Ovis orientalis ophion* (*Ovis gmelini ophion*)
- * *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)
- Rupicapra rupicapra balcanica*
- * *Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

- Phocoena phocoena*
- Tursiops truncatus*

GMAZOVI

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

- Testudo graeca*
- Testudo hermanni*
- Testudo marginata*

Cheloniidae

- * *Caretta caretta*
- * *Chelonia mydas*

Emydidae

- Emys orbicularis*
- Mauremys caspica*
- Mauremys leprosa*

SAURIA

Lacertidae

- Dinarolacerta mosorensis*
- Lacerta bonnali* (*Lacerta monticola*)
- Lacerta monticola*
- Lacerta schreiberi*
- Gallotia galloti insulanagae*
- * *Gallotia simonyi*
- Podarcis lilfordi*
- Podarcis pityusensis*

Scincidae

- Chalcides simonyi* (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

- Phyllodactylus europaeus*

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

- * *Coluber cypriensis*
- Elaphe quatuorlineata*
- Elaphe situla*
- * *Natrix natrix cypriaca*

Viperidae

- * *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)
- Vipera ursinii* (osim *Vipera ursinii rakosiensis* i *Vipera ursinii macrops*)
- * *Vipera ursinii macrops*
- * *Vipera ursinii rakosiensis*

VODOZEMCI

CAUDATA

Salamandridae

- Chioglossa lusitanica*

▼ **M4**

<i>Mertensiella luschani</i> (<i>Salamandra luschani</i>)	<i>Lampetra fluviatilis</i> (V) (osim finskih i švedskih populacija)
* <i>Salamandra aurorae</i> (<i>Salamandra atra aurorae</i>)	<i>Lampetra planeri</i> (o) (osim estonskih, finskih i švedskih populacija)
<i>Salamandrina terdigitata</i>	<i>Lethenteron zanandreae</i> (V)
<i>Triturus carnifex</i> (<i>Triturus cristatus carnifex</i>)	<i>Petromyzon marinus</i> (o) (osim švedskih populacija)
<i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	ACIPENSERIFORMES
<i>Triturus dobrogicus</i> (<i>Triturus cristatus dobrogicus</i>)	Acipenseridae
<i>Triturus karelinii</i> (<i>Triturus cristatus karelinii</i>)	* <i>Acipenser naccarii</i>
<i>Triturus montandoni</i>	* <i>Acipenser sturio</i>
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	CLUPEIFORMES
Proteidae	Clupeidae
* <i>Proteus anguinus</i>	<i>Alosa</i> spp. (V)
Plethodontidae	SALMONIFORMES
<i>Hydromantes (Speleomantes) ambrosii</i>	Salmonidae
<i>Hydromantes (Speleomantes) flavus</i>	<i>Hucho hucho</i> (prirodne populacije) (V)
<i>Hydromantes (Speleomantes) genei</i>	<i>Salmo macrostigma</i> (o)
<i>Hydromantes (Speleomantes) imperialis</i>	<i>Salmo marmoratus</i> (o)
<i>Hydromantes (Speleomantes) strinatii</i>	<i>Salmo salar</i> (samo u slatkim vodama) (V) (osim finskih populacija)
<i>Hydromantes (Speleomantes) supra-montis</i>	<i>Salmothymus obtusirostris</i> (o)
ANURA	Coregonidae
Discoglossidae	* <i>Coregonus oxyrhynchus</i> (anadromne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora)
* <i>Alytes muletensis</i>	Umbridae
<i>Bombina bombina</i>	<i>Umbra krameri</i> (o)
<i>Bombina variegata</i>	CYPRINIFORMES
<i>Discoglossus galganoi</i> (uključujući <i>Discoglossus „jeanneae”</i>)	Cyprinidae
<i>Discoglossus montalentii</i>	<i>Alburnus albidus</i> (o) (<i>Alburnus vulturius</i>)
<i>Discoglossus sardus</i>	<i>Aulopyge huegelii</i> (o)
Ranidae	<i>Anaocypris hispanica</i>
<i>Rana latastei</i>	<i>Aspius aspius</i> (V) (osim finskih populacija)
Pelobatidae	<i>Barbus comiza</i> (V)
* <i>Pelobates fuscus insubricus</i>	<i>Barbus meridionalis</i> (V)
RIBE	<i>Barbus plebejus</i> (V)
PETROMYZONIFORMES	<i>Chalcalburnus chalcoides</i> (o)
Petromyzonidae	<i>Chondrostoma genei</i> (o)
<i>Eudontomyzon</i> spp. (o)	<i>Chondrostoma knerii</i> (o)
	<i>Chondrostoma lusitanicum</i> (o)
	<i>Chondrostoma phoxinus</i> (o)
	<i>Chondrostoma polylepis</i> (o) (uključujući <i>C. willkommi</i>)
	<i>Chondrostoma soetta</i> (o)
	<i>Chondrostoma toxostoma</i> (o)

▼ M4

<i>Gobio albipinnatus</i> (o)	<i>Sabanejewia larvata</i> (o) (<i>Cobitis larvata</i> i <i>Cobitis conspersa</i>)
<i>Gobio kessleri</i> (o)	
<i>Gobio uranoscopus</i> (o)	SILURIFORMES
<i>Iberocypris palaciosi</i> (o)	Siluridae
* <i>Ladigesocypris ghigii</i> (o)	<i>Silurus aristotelis</i> (V)
<i>Leuciscus lucumonis</i> (o)	ATHERINIFORMES
<i>Leuciscus souffia</i> (o)	Cyprinodontidae
<i>Pelecus cultratus</i> (V)	<i>Aphanius iberus</i> (o)
<i>Phoxinellus</i> spp. (o)	<i>Aphanius fasciatus</i> (o)
* <i>Phoxinus phoxinus</i>	* <i>Valencia hispanica</i>
<i>Rhodeus sericeus amarus</i> (o)	* <i>Valencia letourneuxi</i> (<i>Valencia hispanica</i>)
<i>Rutilus pigus</i> (V)	PERCIFORMES
<i>Rutilus rubilio</i> (o)	Percidae
<i>Rutilus arcasii</i> (o)	<i>Gymnocephalus baloni</i>
<i>Rutilus macrolepidotus</i> (o)	<i>Gymnocephalus schraetzer</i> (V)
<i>Rutilus lemmingii</i> (o)	* <i>Romanichthys valsanicola</i>
<i>Rutilus frisii meidingeri</i> (V)	<i>Zingel</i> spp. ((o) osim <i>Zingel asper</i> i <i>Zingel</i> <i>zingel</i> (V))
<i>Rutilus alburnoides</i> (o)	
<i>Scardinius graecus</i> (o)	Gobiidae
<i>Squalius microlepis</i> (o)	<i>Knipowitschia croatica</i> (o)
<i>Squalius svallize</i> (o)	<i>Knipowitschia (Padogobius) panizzae</i> (o)
Cobitidae	<i>Padogobius nigricans</i> (o)
<i>Cobitis elongata</i> (o)	<i>Pomatoschistus canestrini</i> (o)
<i>Cobitis taenia</i> (o) (osim finskih popula- cija)	SCORPAENIFORMES
<i>Cobitis trichonica</i> (o)	Cottidae
<i>Misgurnus fossilis</i> (o)	<i>Cottus gobio</i> (o) (osim finskih populacija)
<i>Sabanejewia aurata</i> (o)	<i>Cottus petiti</i> (o)

BESKRALJEŽNJACI

ČLANKONOŠCI

CRUSTACEA

Decapoda

- Austropotamobius pallipes* (V)
- * *Austropotamobius torrentium* (V)

Isopoda

- * *Armadillidium ghardalamensis*

INSECTA

Coleoptera

- Agathidium pulchellum* (o)
- Bolbelasmus unicornis*
- Boros schneideri* (o)
- Buprestis splendens*
- Carabus hampei*

- Carabus hungaricus*
- * *Carabus menetriesi pacholei*
- * *Carabus olympiae*
- Carabus variolosus*
- Carabus zawadzskii*
- Cerambyx cerdo*
- Corticaria planula* (o)
- Cucujus cinnaberinus*
- Dorcadion fulvum cervae*
- Duvalius gebhardti*
- Duvalius hungaricus*
- Dytiscus latissimus*
- Graphoderus bilineatus*

▼ M4

<i>Leptodirus hochenwarti</i>	<i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i> (o)
<i>Limniscus violaceus</i> (o)	<i>Glyphipterix loricatella</i>
<i>Lucanus cervus</i> (o)	<i>Gortyna borelii lunata</i>
<i>Macrolea pubipennis</i> (o)	<i>Graellsia isabellae</i> (V)
<i>Mesosa myops</i> (o)	<i>Hesperia comma catena</i> (o)
<i>Morimus funereus</i> (o)	<i>Hypodryas maturna</i>
* <i>Osmoderma eremita</i>	<i>Leptidea morsei</i>
<i>Oxyporus mannerheimii</i> (o)	<i>Lignyopectera fumidaria</i>
<i>Pilemia tigrina</i>	<i>Lycaena dispar</i>
* <i>Phryganophilus ruficollis</i>	<i>Lycaena helle</i>
<i>Probaticus subrugosus</i>	<i>Maculinea nausithous</i>
<i>Propomacrus cypriacus</i>	<i>Maculinea teleius</i>
* <i>Pseudogaurotina excellens</i>	<i>Melanargia arge</i>
<i>Pseudoseriscius cameroni</i>	* <i>Nymphalis vaualbum</i>
<i>Pytho kolwensis</i>	<i>Papilio hospiton</i>
<i>Rhysodes sulcatus</i> (o)	<i>Phyllometra culminaria</i>
* <i>Rosalia alpina</i>	<i>Plebicula golgus</i>
<i>Stephanopachys linearis</i> (o)	<i>Polymixis rufocincta isolata</i>
<i>Stephanopachys substriatus</i> (o)	<i>Polyommatus eroides</i>
<i>Xyletinus tremulicola</i> (o)	<i>Proterebia afra dalmata</i>
Hemiptera	<i>Pseudophilotes bavius</i>
<i>Aradus angularis</i> (o)	<i>Xestia borealis</i> (o)
Lepidoptera	<i>Xestia brunneopicta</i> (o)
<i>Agriades glandon aquilo</i> (o)	* <i>Xylomoia strix</i>
<i>Arytrura musculus</i>	Mantodea
* <i>Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria</i> (o)	<i>Apteromantis aptera</i>
<i>Catopta thrips</i>	Odonata
<i>Chondrosoma fiduciarium</i>	<i>Coenagrion hylas</i> (o)
<i>Clossiana improba</i> (o)	<i>Coenagrion mercuriale</i> (o)
<i>Coenonympha oedippus</i>	<i>Coenagrion ornatum</i> (o)
<i>Colias myrmidone</i>	<i>Cordulegaster heros</i>
<i>Cucullia mixta</i>	<i>Cordulegaster trinacriae</i>
<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	<i>Gomphus graslinii</i>
<i>Erannis ankeraria</i>	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
<i>Erebia calcaria</i>	<i>Lindenia tetraphylla</i>
<i>Erebia christi</i>	<i>Macromia splendens</i>
<i>Erebia medusa polaris</i> (o)	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
<i>Eriogaster catax</i>	<i>Oxygastra curtisii</i>
	Orthoptera
	<i>Baetica ustulata</i>
	<i>Brachytrupes megacephalus</i>
	<i>Isophya costata</i>
	<i>Isophya harzi</i>

▼ M4

<i>Isophya stysi</i>	<i>Hygromia kovacsi</i>
<i>Myrmecophilus baronii</i>	<i>Idiomela (Helix) subplicata</i>
<i>Odontopodisma rubripes</i>	<i>Lampedusa imitatrix</i>
<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	* <i>Lampedusa melitensis</i>
<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	<i>Leiostyla abbreviata</i>
<i>Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius</i>	<i>Leiostyla cassida</i>
ARACHNIDA	<i>Leiostyla corneocostata</i>
Pseudoscorpiones	<i>Leiostyla gibba</i>
<i>Anthrenochernes stellae</i> (o)	<i>Leiostyla lamellosa</i>
MEKUŠCI	* <i>Paladilhia hungarica</i>
GASTROPODA	<i>Sadleriana pannonica</i>
<i>Anisus vorticulus</i>	<i>Theodoxus transversalis</i>
<i>Caseolus calculus</i>	<i>Vertigo angustior</i> (o)
<i>Caseolus commixta</i>	<i>Vertigo genesii</i> (o)
<i>Caseolus sphaerula</i>	<i>Vertigo geyeri</i> (o)
<i>Chilostoma banaticum</i>	<i>Vertigo moulinsiana</i> (o)
<i>Discula leacockiana</i>	BIVALVIA
<i>Discula tabellata</i>	Unionoida
<i>Discus gueriniatus</i>	<i>Margaritifera durrovensis</i> (<i>Margaritifera margaritifera</i>) (V)
<i>Elona quimperiana</i>	<i>Margaritifera margaritifera</i> (V)
<i>Geomalacus maculosus</i>	<i>Unio crassus</i>
<i>Geomitra moniziana</i>	Dreissenidae
<i>Gibbula nivosa</i>	<i>Congeria kusceri</i>
* <i>Helicopsis striata austriaca</i> (o)	
	(b) BILJKE
PTERIDOPHYTA	ISOETACEAE
ASPLENIACEAE	<i>Isoetes boryana</i> Durieu
<i>Asplenium jahandiezii</i> (Litard.) Rouy	<i>Isoetes malinverniana</i> Ces. & De Not.
<i>Asplenium adulterinum</i> Milde	MARSILEACEAE
BLECHNACEAE	<i>Marsilea batardae</i> Launert
<i>Woodwardia radicans</i> (L.) Sm.	<i>Marsilea quadrifolia</i> L.
DICKSONIACEAE	<i>Marsilea strigosa</i> Willd.
<i>Culcita macrocarpa</i> C. Presl	OPHIOGLOSSACEAE
DRYOPTERIDACEAE	<i>Botrychium simplex</i> Hitchc.
<i>Diplazium sibiricum</i> (Turcz. ex Kunze) Kurata	<i>Ophioglossum polyphyllum</i> A. Braun
* <i>Dryopteris corleyi</i> Fraser-Jenk.	GYMNOSPERMAE
<i>Dryopteris fragans</i> (L.) Schott	PINACEAE
HYMENOPHYLLACEAE	* <i>Abies nebrodensis</i> (Lojac.) Mattei
<i>Trichomanes speciosum</i> Willd.	ANGIOSPERMAE
	ALISMATACEAE
	* <i>Alisma wahlenbergii</i> (Holmberg) Juz.

▼ M4*Caldesia parnassifolia* (L.) Parl.*Luronium natans* (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.*Narcissus asturiensis* (Jordan) Pugsley*Narcissus calcicola* Mendonça*Narcissus cyclamineus* DC.*Narcissus fernandesii* G. Pedro*Narcissus humilis* (Cav.) Traub* *Narcissus nevadensis* Pugsley*Narcissus pseudonarcissus* L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes*Narcissus scaberulus* Henriq.*Narcissus triandrus* L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.*Narcissus viridiflorus* Schousboe

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.*Echium russicum* J.F.Gemlin* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes*Myosotis lusitanica* Schuster*Myosotis rehsteineri* Wartm.*Myosotis retusifolia* R. Afonso*Omphalodes kuzinskyanae* Willk.* *Omphalodes littoralis* Lehm.* *Onosma tornensis* Javorka*Solenanthus albanicus* (Degen & al.) Degen & Baldacci* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Adenophora lilifolia (L.) Ledeb.*Asyneuma giganteum* (Boiss.) Bornm.* *Campanula bohemica* Hruby* *Campanula gelida* Kovanda*Campanula romanica* Săvul.* *Campanula sabatia* De Not.* *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych*Campanula zoysii* Wulfen*Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp. *serpentina* Pinto da Silva*Jasione lusitanica* A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl*Arenaria humifusa* Wahlenberg* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter*Arenaria provincialis* Chater & Halliday* *Cerastium alsinifolium* Tausch *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.*Dianthus arenarius* L. subsp. *arenarius** *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O. Schwarz*Dianthus cintranus* Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter* *Dianthus diutinus* Kit.* *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.*Dianthus marizii* (Samp.) Samp.* *Dianthus moravicus* Kovanda* *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay*Dianthus rupicola* Biv.* *Gypsophila papillosa* P. Porta*Herniaria algarvica* Chaudhri* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis*Herniaria lusitanica* (Chaudhri) subsp. *berlingiana* Chaudhri*Herniaria maritima* Link* *Minuartia smejkalii* Dvorakova*Moehringia jankae* Griseb. ex Janka*Moehringia lateriflora* (L.) Fenzl.*Moehringia tommasinii* Marches.*Moehringia villosa* (Wulfen) Fenzl*Petrocoptis grandiflora* Rothm.*Petrocoptis montsiciana* O. Bolos & Rivas Mart.*Petrocoptis pseudoviscosa* Fernández Casas*Silene furcata* Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello*Silene hifacensis* Rouy ex Willk.* *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.*Silene longicilia* (Brot.) Otth.

▼ M4

Silene mariana Pau

* *Silene orphanidis* Boiss

* *Silene rothmaleri* Pinto da Silva

* *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

* *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott

* *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone

* *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

Cistus palhinhae Ingram

Halimium verticillatum (Brot.) Sennen

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday

Helianthemum caput-felis Boiss.

* *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter

Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.

* *Artemisia granatensis* Boiss.

* *Artemisia laciniata* Willd.

Artemisia oelandica (Besser) Komaror

* *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.

* *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC

* *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.

Carlina onopordifolia Besser

* *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC

* *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal

* *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler

* *Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou

* *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal

* *Centaurea balearica* J.D. Rodriguez

* *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday

* *Centaurea citricolor* Font Quer

Centaurea corymbosa Pourret

Centaurea gadorensis G. Blanca

* *Centaurea horrida* Badaro

Centaurea immanuelis-loewii Degen

Centaurea jankae Brandza

* *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.

Centaurea kartschiana Scop.

* *Centaurea lactiflora* Halacsy

Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál

* *Centaurea niederi* Heldr.

* *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.

* *Centaurea pinnata* Pau

Centaurea pontica Prodan & E.I. Nyárády

Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca

Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál

Centaurea vicentina Mariz

Cirsium brachycephalum Juratzka

* *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.

Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto

Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller

Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*

Erigeron frigidus Boiss. ex DC

* *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al

Hymenostemma pseudanthesis (Kunze) Willd.

Hyoseris frutescens Brullo et Pavone

* *Jurinea cyanooides* (L.) Reichenb.

* *Jurinea fontqueri* Cuatrec.

* *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter

Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.

Leontodon boryi Boiss.

* *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell

Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link

Ligularia sibirica (L.) Cass.

* *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal

Santolina impressa Hoffmanns. & Link

Santolina semidentata Hoffmanns. & Link

Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer

* *Senecio elodes* Boiss. ex DC

Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner

Senecio nevadensis Boiss. & Reuter

▼ M4

* *Serratula lycopifolia* (Vill.) A. Kern

Tephrosieris longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter

* *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.

* *Arabis kennedyae* Meikle

Arabis sadina (Samp.) P. Cout.

Arabis scopoliana Boiss

* *Biscutella neustriaca* Bonnet

Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.

Boleum asperum (Pers.) Desvaux

Brassica glabrescens Poldini

Brassica hilarionis Post

Brassica insularis Moris

* *Brassica macrocarpa* Guss.

Braya linearis Rouy

* *Cochlearia polonica* E. Fröhlich

* *Cochlearia tatrae* Borbas

* *Coincya rupestris* Rouy

* *Coronopus navasii* Pau

Crambe tataria Sebeok

* *Degenia velebitica* (Degen) Hayek

Diploxix ibicensis (Pau) Gómez-Campo

* *Diploxix siettiana* Maire

Diploxix vicentina (P. Cout.) Rothm.

Draba cacuminum Elis Ekman

Draba cinerea Adams

Draba doreri Heuffel.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Erysimum pienicum* (Zapal.) Pawl.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.

Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)

Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castro-viejo

Sisymbrium supinum L.

Thlaspi jankae A. Kern.

CYPERACEAE

Carex holostoma Drejer

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al

ERICACEAE

Rhododendron luteum Sweet

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E.F. Warburg

* *Gentianella bohemica* Skalicky

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernández-González & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N.J. Anderson

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC

Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries

Cinna latifolia (Trev.) Griseb.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

▼M4

- Festuca duriotagana* Franco & R. Afonso
- Festuca elegans* Boiss.
- Festuca henriquesii* Hack.
- Festuca summilusitana* Franco & R. Afonso
- Gaudinia hispanica* Stace & Tutin
- Holcus setiglumis* Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
- Micropyropsis tuberosa* Romero - Zarco & Cabezudo
- Poa granitica* Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády
- * *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch
- Pseudarrhenatherum pallens* (Link) J. Holub
- Puccinellia phryganodes* (Trin.) Scribner + Merr.
- Puccinellia pungens* (Pau) Paunero
- * *Stipa austroitalica* Martinovsky
- * *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
- Stipa danubialis* Dihoru & Roman
- * *Stipa styriaca* Martinovsky
- * *Stipa veneta* Moraldo
- * *Stipa zalesskii* Wilensky
- Trisetum subalpestre* (Hartman) Neuman
- GROSSULARIACEAE
- * *Ribes sardoum* Martelli
- HIPPURIDACEAE
- Hippuris tetraphylla* L. Fil.
- HYPERICACEAE
- * *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson
- IRIDACEAE
- Crocus cyprius* Boiss. et Kotschy
- Crocus hartmannianus* Holmboe
- Gladiolus palustris* Gaud.
- Iris aphylla* L. subsp. *hungarica* Hegi
- Iris humilis* Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D.Löve
- JUNCACEAE
- Juncus valvatus* Link
- Luzula arctica* Blytt
- LABIATAE
- Dracocephalum austriacum* L.
- * *Micromeria taygetea* P.H. Davis
- Nepeta dirphyha* (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
- * *Nepeta sphaciotica* P.H. Davis
- Origanum dictamnus* L.
- Phlomis brevibracteata* Turril
- Phlomis cypria* Post
- Salvia veneris* Hedge
- Sideritis cypria* Post
- Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagar-riga
- Sideritis javalambrensis* Pau
- Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
- Teucrium lepicephalum* Pau
- Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday
- * *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
- Thymus carnosus* Boiss.
- * *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (Thymus cephalotos L.)
- LEGUMINOSAE
- Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra
- * *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
- * *Astragalus aquilanus* Anzalone
- Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet
- * *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefka-rensis*
- * *Astragalus maritimus* Moris
- Astragalus peterfii* Jáv.
- Astragalus tremolsianus* Pau
- * *Astragalus verrucosus* Moris
- * *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
- * *Ononis hackelii* Lange
- Trifolium saxatile* All.
- * *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez
- LENTIBULARIACEAE
- * *Pinguicula crystallina* Sm.
- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper
- LILIACEAE
- Allium grosii* Font Quer

▼ M4

- * *Androcymbium rechingeri* Greuter
- * *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
- * *Chionodoxa lochia* Meikle in Kew Bull.
- Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.
- Hyacinthoides vicentina* (Hoffmans. & Link) Rothm.
- * *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
- Scilla litardierei* Breist.
- * *Scilla morrisii* Meikle
- Tulipa cypria* Stapf
- Tulipa hungarica* Borbas
- LINACEAE
- * *Linum dolomiticum* Borbas
- * *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)
- LYTHRACEAE
- * *Lythrum flexuosum* Lag.
- MALVACEAE
- Kosteletzkya pentacarpus* (L.) Ledeb.
- NAJADACEAE
- Najas flexilis* (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt
- Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus
- OLEACEAE
- Syringa josikaea* Jacq. [fuzzy]fil; ex Reichenb.
- ORCHIDACEAE
- Anacamptis urvilleana* Sommier et Caruana Gatto
- Calypto bulbosa* L.
- * *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
- Cypripedium calceolus* L.
- Dactylorhiza kalopissii* E. Nelson
- Gymnigritella runei* Teppner & Klein
- Himantoglossum adriaticum* Baumann
- Himantoglossum caprinum* (Bieb.) V. Koch
- Liparis loeselii* (L.) Rich.
- * *Ophrys kotschyi* H.Fleischm. et Soo
- * *Ophrys lunulata* Parl.
- Ophrys melitensis* (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren
- Platanthera obtusata* (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten
- OROBANCHACEAE
- Orobanche densiflora* Salzm. ex Reut.
- PAEONIACEAE
- Paeonia cambessedesii* (Willk.) Willk.
- Paeonia clusii* F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis
- Paeonia officinalis* L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo
- Paeonia parnassica* Tzanoudakis
- PALMAE
- Phoenix theophrasti* Greuter
- PAPAVERACEAE
- Corydalis gotlandica* Lidén
- Papaver laestadianum* (Nordh.) Nordh.
- Papaver radicum* Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.
- PLANTAGINACEAE
- Plantago algarbiensis Sampaio* (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)
- Plantago almogravensis* Franco
- PLUMBAGINACEAE
- Armeria berlengensis* Daveau
- * *Armeria helodes* Martini & Pold
- Armeria neglecta* Girard
- Armeria pseudarmeria* (Murray) Mansfeld
- * *Armeria rouyana* Daveau
- Armeria soleirolii* (Duby) Godron
- Armeria velutina* Welw. ex Boiss. & Reuter
- Limonium dodartii* (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
- * *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
- Limonium lanceolatum* (Hoffmans. & Link) Franco
- Limonium multiflorum* Erben
- * *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
- * *i* (Salzmann) Arrig.
- POLYGONACEAE
- Persicaria foliosa* (H. Lindb.) Kitag.
- Polygonum praelongum* Coode & Cullen
- Rumex rupestris* Le Gall
- PRIMULACEAE
- Androsace mathildae* Levier

▼ M4

Androsace pyrenaica Lam.

* *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak

* *Primula apennina* Widmer

Primula carniolica Jacq.

Primula nutans Georgi

Primula palinuri Petagna

Primula scandinavica Bruun

Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

* *Aconitum corsicum* Gay (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)

Aconitum firmum (Reichenb.) Neilr subsp. *moravicum* Skalicky

Adonis distorta Ten.

Aquilegia bertolonii Schott

Aquilegia kitaibelii Schott

* *Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano

* *Consolida samia* P.H. Davis

* *Delphinium caseyi* B.L. Burt

Pulsatilla grandis Wenderoth

Pulsatilla patens (L.) Miller

* *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo

* *Pulsatilla slavica* G. Reuss.

* *Pulsatilla subslavica* Futak ex Golia-sova

Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle

Ranunculus kykkoensis Meikle

Ranunculus lapponicus L.

* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

Reseda decursiva Forssk.

ROSACEAE

Agrimonia pilosa Ledebour

Potentilla delphinensis Gren. & Godron

Potentilla emilii-popii Nyárády

* *Pyrus magyarica* Terpo

Sorbus teodorii Liljefors

RUBIACEAE

Galium cracoviense Ehrend.

* *Galium litorale* Guss.

Galium moldavicum (Dobrescu) Franco

* *Galium sudeticum* Tausch

* *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinet) D.A. Webb

Saxifraga florulenta Moretti

Saxifraga hirculus L.

Saxifraga osloënsis Knaben

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

* *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdés

Linaria loeselii Schweigger

* *Linaria ficalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

* *Linaria hellenica* Turrill

Linaria pseudolaxiflora Lojacono

* *Linaria ricardoi* Cout.

Linaria tonzigii Lona

* *Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo

Odontites granatensis Boiss.

* *Pedicularis sudetica* Willd.

Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz

Tozzia carpathica Wol.

Verbascum litigiosum Samp.

Veronica micrantha Hoffmanns. & Link

* *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

* *Daphne arbuscula* Celak

▼ M4*Daphne petraea* Leybold* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd*Angelica palustris* (Besser) Hoffm.* *Apium bermejoi* Llorens*Apium repens* (Jacq.) Lag.*Athamanta cortiana* Ferrarini* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.* *Bupleurum kakiskalae* Greuter*Eryngium alpinum* L.* *Eryngium viviparum* Gay* *Ferula sadleriana* Lebed.*Hladnikia pastinacifolia* Reichenb.* *Laserpitium longiradium* Boiss.* *Naufraga balearica* Constans & Cannon* *Oenanthe conioides* Lange*Petagnia saniculifolia* Guss.*Rouya polygama* (Desf.) Coincy* *Seseli intricatum* Boiss.*Seseli leucospermum* Waldst. et Kit.*Thorella verticillatinundata* (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

Viola delphinantha Boiss.* *Viola hispida* Lam.*Viola jaubertiana* Mares & Vigineix*Viola rupestris* F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas

NIŽE BILJKE

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)*Bryhnia novae-angliae* (Sull & Lesq.) Grout (o)* *Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M.O. Hill) (o)*Buxbaumia viridis* (Moug.) Moug. & Nestl. (o)*Cephalozia macounii* (Aust.) Aust. (o)*Cynodontium suecicum* (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o)*Dichelyma capillaceum* (Dicks) Myr. (o)*Dicranum viride* (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)*Distichophyllum carinatum* Dix. & Nich. (o)*Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus* (Mitt.) Warnst. (o)*Encalypta mutica* (I. Hagen) (o)*Hamatocaulis lapponicus* (Norr.) Hedenäs (o)*Herzogiella turfacea* (Lindb.) I. Wats. (o)*Hygrohypnum montanum* (Lindb.) Broth. (o)*Jungermannia handelii* (Schiffn.) Amak. (o)*Mannia triandra* (Scop.) Grolle (o)* *Marsupella profunda* Lindb. (o)*Meesia longiseta* Hedw. (o)*Nothothylas orbicularis* (Schwein.) Sull. (o)*Ochyraea tatrensis* Vana (o)*Orthothecium lapponicum* (Schimp.) C. Hartm. (o)*Orthotrichum rogeri* Brid. (o)*Petalophyllum ralfsii* (Wils.) Nees & Gott. (o)*Plagiomnium drummondii* (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o)*Riccia breidleri* Jur. (o)*Riella helicophylla* (Bory & Mont.) Mont. (o)*Scapania massolongi* (K. Müll.) K. Müll. (o)*Sphagnum pylaisii* Brid. (o)*Tayloria rudolphiana* (Garov) B. & S. (o)*Tortella rigens* (N. Alberts) (o)

VRSTE ZA MAKARONEZIJU

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde

▼M4

MARSILEACEAE

- * *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

- Caralluma burchardii* N. E. Brown
- * *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

- Echium candicans* L. fil.
- * *Echium gentianoides* Webb & Coincy
- Myosotis azorica* H.C. Watson
- Myosotis maritima* Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

- * *Azorina vidalii* (H.C. Watson) Feer
- Musschia aurea* (L. f.) DC.
- * *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

- * *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

- Spergularia azorica* (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

- Maytenus umbellata* (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

- Beta patula* Ait.

CISTACEAE

- Cistus chinamadensis* Banares & Romero
- * *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

- Andryala crithmifolia* Ait.
- * *Argyranthemum lidii* Humphries
- Argyranthemum thalassophyllum* (Svent.) Hump.
- Argyranthemum winterii* (Svent.) Humphries
- * *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis
- Atractylis preauxiana* Schultz.
- Calendula maderensis* DC.
- Cheirolophus duranii* (Burchard) Holub
- Cheirolophus ghomerytus* (Svent.) Holub
- Cheirolophus junonianus* (Svent.) Holub
- Cheirolophus massonianus* (Lowe) Hansen & Sund.
- Cirsium latifolium* Lowe
- Helichrysum gossypinum* Webb

Helichrysum monogynum Burt & Sund.

Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack

- * *Lactuca watsoniana* Trel.

- * *Onopordum nogalesii* Svent.

- * *Onopordum carduelinum* Bolle

- * *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

- * *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

- * *Convolvulus caput-medusae* Lowe

- * *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

- * *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

- * *Crambe arborea* Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ

- * *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

- * *Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J.A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L. subsp. *azorica* (Hochst.) D.A. Webb

EUPHORBIACEAE

- * *Euphorbia handiensis* Burchard

Euphorbia lambii Svent.

Euphorbia stygiana H.C. Watson

GERANIACEAE

- * *Geranium maderense* P.F. Yeo

GRAMINEAE

Deschampsia maderensis (Haeck. & Born.) Buschm.

Phalaris maderensis (Menezes) Menezes

▼ M4

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel
- * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
- * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
- Sideritis infernalis* Bolle
- Sideritis marmorea* Bolle
- Teucrium abutiloides* L'Hér.
- Teucrium betonicum* L'Hér.

LEGUMINOSAE

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
- Anthyllis lemnniana* Lowe
- * *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
- * *Lotus azoricus* P.W. Ball
- Lotus callis-viridis* D. Bramwell & D. H. Davis
- * *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
- * *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
- * *Teline salsoloides* Arco & Acebes.
- Vicia dennesiana* H.C. Watson

LILIACEAE

- * *Androcymbium psammophilum* Svent.
- Scilla maderensis* Menezes
- Semele maderensis* Costa

LORANTHACEAE

- Arceuthobium azoricum* Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

- * *Myrica rivis-martinezii* Santos.

OLEACEAE

- Jasminum azoricum* L.
- Picconia azorica* (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

- Goodyera macrophylla* Lowe

PITTOSPORACEAE

- * *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

- Plantago malato-belizii* Lawalree

PLUMBAGINACEAE

- * *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze
- Limonium dendroides* Svent.

- * *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

- * *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván

POLYGONACEAE

- Rumex azoricus* Rech. fil.

RHAMNACEAE

- Frangula azorica* Tutin

ROSACEAE

- * *Bencomia brachystachya* Svent.
- Bencomia sphaerocarpa* Svent.
- * *Chamaemeles coriacea* Lindl.
- Dendriopoterium pulidoi* Svent.
- Marcetella maderensis* (Born.) Svent.
- Prunus lusitanica* L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco
- Sorbus maderensis* (Lowe) Dode

SANTALACEAE

- Kunkeliella subsucculenta* Kammer

SCROPHULARIACEAE

- * *Euphrasia azorica* H.C. Watson
- Euphrasia grandiflora* Hochst. in Seub.
- * *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan
- Isoplexis isabelliana* (Webb & Berthel.) Masferrer

- Odontites holliana* (Lowe) Benth.

- Sibthorpia peregrina* L.

SOLANACEAE

- * *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

- Ammi trifoliatum* (H.C. Watson) Trelease
- Bupleurum handiense* (Bolle) Kunkel
- Chaerophyllum azoricum* Trelease
- Ferula latipinna* Santos
- Melanoselinum decipiens* (Schrader & Wendl.) Hoffm.
- Monizia edulis* Lowe

▼ **M4**

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

VIOLACEAE

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

Viola paradoxa Lowe

NIŽE BILJKE

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o).

*PRILOG III.***KRITERIJI ZA ODABIR PODRUČJA POGODNIH ZA ODREĐIVANJE
KAO PODRUČJA OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I ODREĐENIH KAO
POSEBNA PODRUČJA OČUVANJA**

FAZA 1: Procjena na nacionalnoj razini relativnog značaja područja za svaki prirodni stanišni tip iz Priloga I. i za svaku vrstu iz Priloga II. (uključujući prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste)

A. Kriteriji procjene područja za određen prirodni stanišni tip iz Priloga I.

- (a) Stupanj reprezentativnosti stanišnog tipa na području.
- (b) Površina područja pokrivena prirodnim stanišnim tipom u odnosu na ukupnu površinu pokrivenu tim prirodnim stanišnim tipom na nacionalnom teritoriju.
- (c) Stupanj očuvanosti strukture i funkcija dotičnog prirodnog stanišnog tipa te mogućnosti obnove.
- (d) Globalna procjena vrijednosti područja za očuvanje dotičnog prirodnog stanišnog tipa.

B. Kriteriji za procjenu područja za određenu vrstu iz Priloga II.

- (a) Veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na području u odnosu na populacije prisutne na nacionalnom teritoriju.
- (b) Stupanj očuvanosti stanišnih obilježja koja su značajna za dotične vrste i mogućnosti obnove.
- (c) Stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na području u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrsta.
- (d) Globalna procjena vrijednosti područja za očuvanje dotične vrste.

C. Na temelju tih kriterija, države članice klasificiraju područja koje predlažu u nacionalan popis područja pogodnih za određivanje kao područja od značaja za Zajednicu, sukladno njihovoj relativnoj vrijednosti za očuvanje svakog prirodnog stanišnog tipa iz Priloga I. ili svake vrste iz Priloga II.

D. Taj popis navodi područja koji sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i prioritetne vrste, a koje su države članice odabrale na temelju gore navedenih kriterija pod A i B.

FAZA 2: Procjena područja uključenih na nacionalne popise u smislu značaja za Zajednicu

1. Sva područja koje su odredile države članice u fazi 1, a koja sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i/ili vrsta smatraju se područjima od značaja za Zajednicu.

▼B

2. Procjena značaja ostalih područja na popisima država članica za Zajednicu, to jest njihov doprinos održavanju ili ponovnoj uspostavi povoljnog stanja očuvanosti prirodnog staništa iz Priloga I. ili vrste iz Priloga II. i/ili koherentnosti mreže Natura 2000 uzima u obzir sljedeće kriterije:
  - (a) relativnu vrijednost područja na nacionalnoj razini;
  - (b) geografski smještaj područja u odnosu na migratorne rute vrsta iz Priloga II. te da li on pripada neprekinutom ekosustavu smještenom s obje strane jedne ili više unutarnjih granica Zajednice;
  - (c) ukupna površina područja;
  - (d) broj prirodnih stanišnih tipova iz Priloga I. i vrsta iz Priloga II. prisutnih na području;
  - (e) globalna ekološka vrijednost područja za dotične biogeografske regije i/ili za cijelo područje navedeno u članku 2, u pogledu karakterističnog ili jedinstvenog izgleda njegovih obilježja i načina na koji su povezani.

▼M4

PRILOG IV.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD ZNAČAJA ZA ZAJEDNICU I
KOJIMA JE POTREBNA STROGA ZAŠTITA

Vrste navedene u ovom Prilogu označavaju se:

- imenom vrste ili podvrste, ili
- skupinom vrsta koje pripadaju višoj sistemskoj kategoriji ili određenom dijelu te kategorije.

Kratice „spp.” nakon imena porodice ili roda određuje sve vrste koje pripadaju toj porodici ili rodu.

(a) ŽIVOTINJE

KRALJEŽNJACI

SISAVCI	Microtidae
INSECTIVORA	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
Erinaceidae	<i>Microtus cabreræ</i>
<i>Erinaceus algirus</i>	<i>Microtus oeconomus arenicola</i>
Soricidae	<i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Crocidura canariensis</i>	<i>Microtus tatricus</i>
<i>Crocidura sicula</i>	Zapodidae
Talpidae	<i>Sicista betulina</i>
<i>Galemys pyrenaicus</i>	<i>Sicista subtilis</i>
MICROCHIROPTERA	Hystricidae
Sve vrste	<i>Hystrix cristata</i>
MEGACHIROPTERA	CARNIVORA
Pteropodidae	Zvijeri
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	<i>Alopex lagopus</i>
GLODAVCI (RODENTIA)	<i>Canis lupus</i> (osim grčkih populacija sjeverno od 39. paralele; estonske populacije, španjolske populacije sjeverno od Duera; bugarske, latvijske, litavske, poljske i slovačke populacije te finske populacije unutar područja gospodarenja sobovima kako je određeno u stavku 2. Finskog zakona br. 848/90 od 14. rujna 1990. o gospodarenju sobovima)
Gliridae	
Sve vrste osim <i>Glis glis</i> i <i>Eliomys quercinus</i>	
Sciuridae	
<i>Marmota marmota latirostris</i>	
<i>Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)</i>	Ursidae
<i>Spermophilus citellus (Citellus citellus)</i>	<i>Ursus arctos</i>
<i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>	Mustelidae
<i>Sciurus anomalus</i>	<i>Lutra lutra</i>
Castoridae	<i>Mustela eversmannii</i>
<i>Castor fiber</i> (osim estonskih, latvijskih, litavskih, poljskih, finskih i švedskih populacija)	<i>Mustela lutreola</i>
	<i>Vormela peregusna</i>
Cricetidae	Felidae
<i>Cricetus cricetus</i> (osim mađarskih populacija)	<i>Felis silvestris</i>
<i>Mesocricetus newtoni</i>	<i>Lynx lynx</i> (osim estonskih populacija)
	<i>Lynx pardinus</i>

▼ **M4**

Phocidae	<i>Dalmatolacerta oxycephala</i>
<i>Monachus monachus</i>	<i>Dinarolacerta mosorensis</i>
<i>Phoca hispida saimensis</i>	<i>Gallotia atlantica</i>
ARTIODACTYLA	<i>Gallotia galloti</i>
Jeleni (Cervidae)	<i>Gallotia galloti insulanagae</i>
<i>Cervus elaphus corsicanus</i>	<i>Gallotia simonyi</i>
Bovidae	<i>Gallotia stehlini</i>
<i>Bison bonasus</i>	<i>Lacerta agilis</i>
<i>Capra aegagrus</i> (prirodne populacije)	<i>Lacerta bedriagae</i>
<i>Capra pyrenaica pyrenaica</i>	<i>Lacerta bonnali (Lacerta monticola)</i>
<i>Ovis gmelini musimon</i> (<i>Ovis ammon musimon</i>) (prirodne populacije – Korzika i Sardinija)	<i>Lacerta monticola</i>
<i>Ovis orientalis ophion</i> (<i>Ovis gmelini ophion</i>)	<i>Lacerta danfordi</i>
<i>Rupicapra pyrenaica ornata</i> (<i>Rupicapra rupicapra ornata</i>)	<i>Lacerta dugesi</i>
<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	<i>Lacerta graeca</i>
<i>Rupicapra rupicapra tatica</i>	<i>Lacerta horvathi</i>
CETACEA	<i>Lacerta schreiberi</i>
Sve vrste	<i>Lacerta trilineata</i>
GMAZOVI	<i>Lacerta viridis</i>
TESTUDINATA	<i>Lacerta vivipara pannonica</i>
Testudinidae	<i>Ophisops elegans</i>
<i>Testudo graeca</i>	<i>Podarcis erhardii</i>
<i>Testudo hermanni</i>	<i>Podarcis filfolensis</i>
<i>Testudo marginata</i>	<i>Podarcis hispanica atrata</i>
Cheloniidae	<i>Podarcis lilfordi</i>
<i>Caretta caretta</i>	<i>Podarcis melisellensis</i>
<i>Chelonia mydas</i>	<i>Podarcis milensis</i>
<i>Lepidochelys kempii</i>	<i>Podarcis muralis</i>
<i>Eretmochelys imbricata</i>	<i>Podarcis peloponnesiaca</i>
Derموchelyidae	<i>Podarcis pityusensis</i>
<i>Derموchelys coriacea</i>	<i>Podarcis sicula</i>
	<i>Podarcis taurica</i>
	<i>Podarcis tiliguerta</i>
	<i>Podarcis wagleriana</i>
	Scincidae
	<i>Ablepharus kitaibelii</i>
	<i>Chalcides bedriagai</i>
	<i>Chalcides ocellatus</i>
	<i>Chalcides sexlineatus</i>
	<i>Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)</i>
	<i>Chalcides viridianus</i>
	<i>Ophiomorus punctatissimus</i>
	Gekkonidae
	<i>Cyrtopodion kotschyi</i>
	<i>Phyllodactylus europaeus</i>
SAURIA	
Lacertidae	
<i>Algyroides fitzingeri</i>	
<i>Algyroides marchi</i>	
<i>Algyroides moreoticus</i>	
<i>Algyroides nigropunctatus</i>	

▼ **M4**

	<i>Tarentola angustimentalis</i>	<i>Euproctus asper</i>	
	<i>Tarentola boettgeri</i>	<i>Euproctus montanus</i>	
	<i>Tarentola delalandii</i>	<i>Euproctus platycephalus</i>	
	<i>Tarentola gomerensis</i>	<i>Mertensiella luschani (Salamandra luschani)</i>	
Agamidae		<i>Salamandra atra</i>	
	<i>Stellio stellio</i>	<i>Salamandra aurorae</i>	
Chamaeleontidae		<i>Salamandra lanzai</i>	
	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	<i>Salamandrina terdigitata</i>	
Anguidae		<i>Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)</i>	
	<i>Ophisaurus apodus</i>	<i>Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)</i>	
OPHIDIA		<i>Triturus italicus</i>	
Colubridae		<i>Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)</i>	
	<i>Coluber caspius</i>	<i>Triturus marmoratus</i>	
	<i>Coluber cypriensis</i>	<i>Triturus montandoni</i>	
	<i>Coluber hippocrepis</i>	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	
	<i>Coluber jugularis</i>	Proteidae	
	<i>Coluber laurenti</i>	<i>Proteus anguinus</i>	
	<i>Coluber najadum</i>	Plethodontidae	
	<i>Coluber nummifer</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) ambrosii</i>	
	<i>Coluber viridiflavus</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) flavus</i>	
	<i>Coronella austriaca</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) genei</i>	
	<i>Eirenis modesta</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) imperialis</i>	
	<i>Elaphe longissima</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) strinatii (Hydromantes (Speleomantes) italicus)</i>	
	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) supramontis</i>	
	<i>Elaphe situla</i>	ANURA	
	<i>Natrix natrix cetti</i>	Discoglossidae	
	<i>Natrix natrix corsa</i>	<i>Alytes cisternasii</i>	
	<i>Natrix natrix cypriaca</i>	<i>Alytes muletensis</i>	
	<i>Natrix tessellata</i>	<i>Alytes obstetricans</i>	
	<i>Telescopus falax</i>	<i>Bombina bombina</i>	
Viperidae		<i>Bombina variegata</i>	
	<i>Vipera ammodytes</i>	<i>Discoglossus galganoi</i>	(uključujući
	<i>Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)</i>	<i>Discoglossus „jeanneae”</i>	)
	<i>Vipera seoanni (osim španjolskih populacija)</i>	<i>Discoglossus montalentii</i>	
	<i>Vipera ursinii</i>	<i>Discoglossus pictus</i>	
	<i>Vipera xanthina</i>	<i>Discoglossus sardus</i>	
Boidae		Ranidae	
	<i>Eryx jaculus</i>	<i>Rana arvalis</i>	
VODOZEMCI		<i>Rana dalmatina</i>	
CAUDATA		<i>Rana graeca</i>	
Salamandridae		<i>Rana iberica</i>	
	<i>Chioglossa lusitanica</i>	<i>Rana italica</i>	
		<i>Rana latastei</i>	

▼ **M4**

	<i>Rana lessonae</i>	SALMONIFORMES
Pelobatidae		Coregonidae
	<i>Pelobates cultripes</i>	<i>Coregonus oxyrhynchus</i> (anadromne populacije u određenim dijelovima Sjevernog mora, osim finskih populacija)
	<i>Pelobates fuscus</i>	
	<i>Pelobates syriacus</i>	
Bufonidae		CYPRINIFORMES
	<i>Bufo calamita</i>	Cyprinidae
	<i>Bufo viridis</i>	<i>Anaecypris hispanica</i>
Hylidae		<i>Phoxinus phoxinus</i>
	<i>Hyla arborea</i>	
	<i>Hyla meridionalis</i>	ATHERINIFORMES
	<i>Hyla sarda</i>	Cyprinodontidae
RIBE		<i>Valencia hispanica</i>
ACIPENSERIFORMES		PERCIFORMES
Acipenseridae		Percidae
	<i>Acipenser naccarii</i>	<i>Gymnocephalus baloni</i>
	<i>Acipenser sturio</i>	<i>Romanichthys valsanicola</i>
		<i>Zingel asper</i>

BESKRALJEŽNJACI**ČLANKONOŠCI**

CRUSTACEA

Isopoda

Armadillidium ghardalamensis

INSECTA

Coleoptera

Bolbelasmus unicornis
Buprestis splendens
Carabus hampei
Carabus hungaricus
Carabus olympiae
Carabus variolosus
Carabus zawadzskii
Cerambyx cerdo
Cucujus cinnaberinus
Dorcadion fulvum cervae
Duvalius gebhardti
Duvalius hungaricus
Dytiscus latissimus
Graphoderus bilineatus
Leptodirus hochenwarti
Pilemia tigrina
Osmoderma eremita
Phryganophilus ruficollis
Probaticus subrugosus

Lepidoptera

Propomacrus cypriacus
Pseudogaurotina excellens
Pseudoseriscius cameroni
Pytho kolwensis
Rosalia alpina

Apatura metis
Arytrura musculus
Catopta thrips
Chondrosoma fiduciarium
Coenonympha hero
Coenonympha oedippus
Colias myrmidone
Cucullia mixta
Dioszeghyana schmidtii
Erannis ankeraria
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Fabriciana elisa
Glyphipterix loricatella
Gortyna borelii lunata
Hypodryas maturna
Hyles hippophaes

▼ M4

	<i>Leptidea morsei</i>	<i>Isophya stysi</i>
	<i>Lignyopectera fumidaria</i>	<i>Myrmecophilus baronii</i>
	<i>Lopinga achine</i>	<i>Odontopodisma rubripes</i>
	<i>Lycaena dispar</i>	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
	<i>Lycaena helle</i>	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>
	<i>Maculinea arion</i>	<i>Saga pedo</i>
	<i>Maculinea nausithous</i>	<i>Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius</i>
	<i>Maculinea teleius</i>	ARACHNIDA
	<i>Melanargia arge</i>	Araneae
	<i>Nymphalis vaualbum</i>	<i>Macrothele calpeiana</i>
	<i>Papilio alexanor</i>	MEKUŠCI
	<i>Papilio hospiton</i>	GASTROPODA
	<i>Parnassius apollo</i>	<i>Anisus vorticulus</i>
	<i>Parnassius mnemosyne</i>	<i>Caseolus calculus</i>
	<i>Phyllometra culminaria</i>	<i>Caseolus commixta</i>
	<i>Plebicula golgus</i>	<i>Caseolus sphaerula</i>
	<i>Polymixis rufocincta isolata</i>	<i>Chilostoma banaticum</i>
	<i>Polyommatus eroides</i>	<i>Discula leacockiana</i>
	<i>Proserpinus proserpina</i>	<i>Discula tabellata</i>
	<i>Proterebia afra dalmata</i>	<i>Discula testudinalis</i>
	<i>Pseudophilotes bavicus</i>	<i>Discula turricula</i>
	<i>Xylomoia strix</i>	<i>Discus defloratus</i>
	<i>Zerynthia polyxena</i>	<i>Discus guerinianus</i>
Mantodea		<i>Elona quimperiana</i>
	<i>Apteromantis aptera</i>	<i>Geomalacus maculosus</i>
Odonata		<i>Geomitra moniziana</i>
	<i>Aeshna viridis</i>	<i>Gibbula nivosa</i>
	<i>Cordulegaster heros</i>	<i>Hygromia kovacsi</i>
	<i>Cordulegaster trinacriae</i>	<i>Idiomela (Helix) subplicata</i>
	<i>Gomphus graslinii</i>	<i>Lampedusa imitatrix</i>
	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	<i>Lampedusa melitensis</i>
	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	<i>Leiostyla abbreviata</i>
	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	<i>Leiostyla cassida</i>
	<i>Lindenia tetraphylla</i>	<i>Leiostyla corneocostata</i>
	<i>Macromia splendens</i>	<i>Leiostyla gibba</i>
	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	<i>Leiostyla lamellosa</i>
	<i>Oxygastra curtisii</i>	<i>Paladilhia hungarica</i>
	<i>Stylurus flavipes</i>	<i>Patella ferruginea</i>
	<i>Sympecma braueri</i>	<i>Sadleriana pannonica</i>
Orthoptera		<i>Theodoxus prevostianus</i>
	<i>Baetica ustulata</i>	<i>Theodoxus transversalis</i>
	<i>Brachytrupes megacephalus</i>	BIVALVIA
	<i>Isophya costata</i>	Anisomyaria
	<i>Isophya harzi</i>	<i>Lithophaga lithophaga</i>

▼ **M4**

<i>Pinna nobilis</i>	Dreissenidae
Unionoidea	<i>Congerius kusceri</i>
<i>Margaritifera auricularia</i>	ECHINODERMATA
<i>Unio crassus</i>	Echinoidea
	<i>Centrostephanus longispinus</i>

(b) **BILJKE**

Prilog IV., točka (b) sadrži sve biljne vrste navedene u Prilogu II., točki (b) (*) uz dolje navedene:

PTERIDOPHYTA

ASPLENIACEAE

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE

AGAVACEAE

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE

Narcissus longispathus Pugsley

Narcissus triandrus L.

BERBERIDACEAE

Berberis maderensis Lowe

CAMPANULACEAE

Campanula morettiana Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE

Moehringia fontqueri Pau

COMPOSITAE

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.)
Lowe subsp. *succulentum* (Lowe) C. J.
Humphries

Helichrysum sibthorpii Rouy

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman

Santolina elegans Boiss. ex DC

Senecio caespitosus Brot.

Senecio lagascanus DC. subsp. *lusitanicus*
(P. Cout.) Pinto da Silva

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel)
Dostal

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath &
Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturieri Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-
Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L.C.M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

(*) Osim briofita iz Priloga II. točke (b).

▼ M4

<i>Primula glaucescens</i> Moretti	SCROPHULARIACEAE
<i>Primula spectabilis</i> Tratt.	<i>Antirrhinum lopesianum</i> Rothm.
RANUNCULACEAE	<i>Lindernia procumbens</i> (Krocker) Philcox
<i>Aquilegia alpina</i> L.	SOLANACEAE
SAPOTACEAE	<i>Mandragora officinarum</i> L.
<i>Sideroxylon marmulano</i> Banks ex Lowe	THYMELAEACEAE
SAXIFRAGACEAE	<i>Thymelaea broterana</i> P. Cout.
<i>Saxifraga cintrana</i> Kuzinsky ex Willk.	UMBELLIFERAE
<i>Saxifraga portosanctana</i> Boiss.	<i>Bunium brevifolium</i> Lowe
<i>Saxifraga presolanensis</i> Engl.	VIOLACEAE
<i>Saxifraga valdensis</i> DC.	<i>Viola athis</i> W. Becker
<i>Saxifraga vayredana</i> Luizet	<i>Viola cazorlensis</i> Gandoger

▼ **M3**

PRILOG V.

ŽIVOTINJSKE I BILJNE VRSTE OD INTERESA ZA ZAJEDNICU ČIJE DRŽANJE U DIVLJINI I ISKORIŠTAVANJE MOŽE BITI PODLOŽNO MJERAMA GOSPODARENJA

Vrste iz ovog Priloga navedene su:

- po nazivu vrste ili podvrste, ili
- po svim vrstama koje pripadaju nekoj višoj taksonomskoj skupini ili određenom dijelu te taksonomske skupine.

Kratice „spp.“ iza naziva porodice ili roda označava sve vrste koje pripadaju toj porodici ili tom rodu.

(a) **ŽIVOTINJE****KRALJEŠNJACI****SISAVCI****RODENTIA**

Castoridae

Castor fiber (finske, švedske, latvijske, litavske, estonske i poljske populacije)

Cricetidae

Cricetus cricetus (mađarske populacije)

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (španjolske populacije sjeverno od Duera, grčke populacije sjeverno od 39. paralele, finske populacije unutar područja gospodarenja sobovima kako je određeno u stavku 2. Finskog zakona br. 848/90 od 14. rujna 1990. o gospodarenju sobovima, bugarske, latvijske, litavske, estonske, poljske i slovačke populacije)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Felidae

Lynx lynx (estonska populacija)

Phocidae

Sve vrste koje nisu spomenute u Prilogu IV.

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

▼ M3**ARTIODACTYLA**

Bovidae

*Capra ibex**Capra pyrenaica (osim Capra pyrenaica pyrenaica)**Rupicapra rupicapra (osim Rupicapra rupicapra balcanica, Rupicapra rupicapra ornata i Rupicapra rupicapra tatrica)***VODOZEMCI**

ANURA

Ranidae

*Rana esculenta**Rana perezi**Rana ridibunda**Rana temporaria***RIBE**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

*Lampetra fluviatilis**Lethenteron zanandrai*

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Sve vrste koje nisu spomenute u Prilogu IV.

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SALMONIFORMES

Salmonidae

*Thymallus thymallus**Coregonus spp. (osim Coregonus oxyrhynchus – anadromne populacije u nekim sektorima Sjevernog mora)**Hucho hucho**Salmo salar (samo u slatkoj vodi)*

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

*Aspius aspius**Barbus spp.**Pelecus cultratus**Rutilus friesii meidingeri**Rutilus pigus*

▼ **M3**

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus schraetzer

Zingel zingel

BESKRALJEŠNJACI

COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

MOLLUSCA

GASTROPODA – STYLOMMATOPHORA

Helix pomatia

BIVALVIA – UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

Microcondylaea compressa

Unio elongatulus

ANNELIDA

HIRUDINOIDEA – ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

Hirudo medicinalis

ARTHROPODA

CRUSTACEA – DECAPODA

Astacidae

Astacus astacus

Austropotamobius pallipes

Austropotamobius torrentium

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA – LEPIDOPTERA

Saturniidae

Graellsia isabellae

(b) **BILJKE**

ALGAE

RHODOPHYTA

▼ **M3****CORALLINACEAE***Lithothamnium coralloides* Crouan frat.*Phymatholithon calcareum* (Poll.) Adey & McKibbin**LICHENES****CLADONIACEAE***Cladonia* L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.**BRYOPHYTA****MUSCI****LEUCOBRYACEAE***Leucobryum glaucum* (Hedw.) AAngstr.**SPHAGNACEAE***Sphagnum* L. spp. (osim *Sphagnum pylaisii* Brid.)**PTERIDOPHYTA***Lycopodium* spp.**ANGIOSPERMAE****AMARYLLIDACEAE***Galanthus nivalis* L.*Narcissus bulbocodium* L.*Narcissus juncifolius* Lagasca**COMPOSITAE***Arnica montana* L.*Artemisia eriantha* Ten*Artemisia genipi* Weber*Doronicum plantagineum* L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.*Leuzea rhaponticoides* Graells**CRUCIFERAE***Alyssum pintadasilvae* Dudley.*Malcolmia lacera* (L.) DC. subsp. *graccilima* (Samp.) Franco*Murbeckiella pinnatifida* (Lam.) Rothm. subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet**GENTIANACEAE***Gentiana lutea* L.**IRIDACEAE***Iris lusitanica* Ker-Gawler**LABIATAE***Teucrium salviastrum* Schreber subsp. *salviastrum* Schreber

▼ **M3**

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

▼B*PRILOG VI.***ZABRANJENI NAČINI I SREDSTVA HVATANJA I UBIJANJA TE
NAČINA PRIJEVOZA****(a) Neselektivna sredstva****SISAVCI**

- slijepce ili osakaćene životinje koje se koriste kao živi mamci
- magnetofoni
- električne i elektroničke ubojite ili omamljujuće naprave
- umjetni izvori svjetlosti
- ogledala i ostale zasljepljujuće naprave
- naprave za osvjetljavanje meta
- optički nišani za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike
- eksplozivi
- mreže koje su načelno ili prema uvjetima uporabe neselektivne
- zamke koje su načelno ili prema uvjetima uporabe neselektivne
- samostrijeli
- otrovi i otrovani ili omamljujući mamci
- istjerivanje životinja iz skloništa plinom ili dimom
- poluautomatsko i automatsko oružje sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja

RIBE

- otrov
- eksplozivi

(b) Načini prijevoza

- zrakoplovom
- motornim pokretnim vozilima